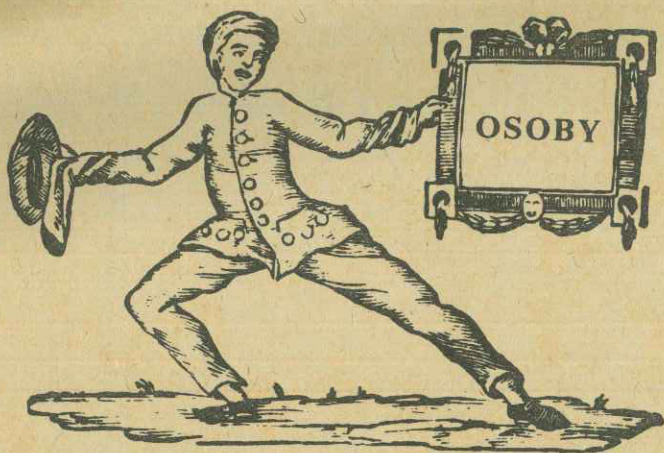

JOHANN
NESTROY

D Ů M
G N Y R
L E T O R

Fraška
se zpěvy
o dvou dějstvích

Pan Vykypěl	bohatý soukromník
Robert	jeho syn
Valpurga	jeho dcera
Pan Dřímota	bohatý soukromník
Edmund	jeho syn
Anežka	jeho dcera
Hucipuc	čistič šatů
Vykuk	holič a kadeřník
Pan Stejskal	bohatý soukromník
Kvído	jeho syn
Irena	jeho dcera
Pan Vejskal	bohatý soukromník
Felix	jeho syn
Marie	jeho dcera

Izabela	pokojská u Vejskala
Pan Bouřil	
Pan Hnípal	
Pan Trampota	rentiéři ze Štrasburku
Pan Veselka	
Paní Holubinková	
Pan Potměřád	
Paní Pošmourná	Trampotovi příbuzní
Jakub	sluha u pana Bouřila
Naneta	pokojská
Zuzana	kuchařka u pana Vykypěla
Babeta	pokojská
Gertruda	kuchařka u pana Dřímoty
Cyprián	sluha
Lizeta	pokojská
Brigita	hospodyně u pana Stejskala
Markéta	kuchařka
Tereza	kuchařka
Štefka	služka u pana Vejskala
Jehlička	krejčí
Dratvička	švec
Doktor Žvástal	
Doktor Chřástal	
Švihulka	
Mihulka	Vejskalovi přátelé
Čiperka	
Čtyři notáři	
Páni a dámy	

Děj probíhá simultánně
ve dvou pokojích prvního a ve dvou pokojích
druhého poschodí v jednom domě.
Rozmístění čtyř bytů z pohledu diváka:

<p>1. BYT CHOLERIKA [červený]</p>	<p>2. BYT FLEGMATIKA [žlutý]</p>
<p>3. BYT MELANCHOLIKA [šedý]</p>	<p>4. BYT SANGVINIKA [blankytně modrý]</p>

Vpravo a vlevo se rozumí
z hlediska herce.

PRVNÍ DĚJSTVÍ

[1. cholericky]

Obývací pokoj pana Vykypěla v horním patře vpravo.
Dveře uprostřed a po straně.

V pozadí vpravo jsou nekaširovaná malá kamna.
Pokoj je vymalován sytou červení.

[2. flegmaticky]

Obývací pokoj pana Dřímoty v horním patře vlevo.
Dveře uprostřed a po straně. V popředí rám na vyšívání.
Pokoj je vymalován žlutě.

[3. melancholicky]

Obývací pokoj pana Stejskala v dolním patře vpravo.
Dveře uprostřed a po straně.

V popředí malířský stojan s nedokončeným obrazem,
vlevo stoleček a křesla. Pokoj je
vymalován šedě

s tmavými ozdobami, působí velmi pochmurně.

[4. sangvinicky]

Obývací pokoj pana Vejskala v dolním patře vlevo.
Dveře uprostřed a po straně.

V popředí vlevo stůl pokrytý kobercem.
Pokoj je vymalován blankytnou modří.

PRVNÍ VÝSTUP

/Cholericky/ Naneta, Zuzana, pak
krejčí Jehlička a švec Dratvička.
/Flegmaticky/ Babeta, Gertruda, po-
tom Cyprián,
/Melancholicky/ Lizeta, Markéta, po-
tom Dr. Žvástal a Dr. Chřástal.
/Sangvinicky/ Štefka, Tereza, potom
Švihulka, Mihulka a Čiperka.

Cholericky

NANETA A ZUZANA /s jídelním lístkem
v ruce/

Je devět pryč a pořád nic!
Jsme bez potřebných dispozic
pro dnešní slavnostní trachtaci!
Vrací se mladý pán domácí!

Flegmaticky

BABETA A GERTRUDA /s jídelním lístkem
v ruce/

Je devět pryč a pořád nic!
Jsme bez potřebných dispozic
pro dnešní slavnostní trachtaci!
Vrací se mladý pán domácí!

Melancholicky

LIZETA A MARKÉTA /s jídelním lístkem
v ruce/

Je devět pryč a pořád nic!
Jsme bez potřebných dispozic
pro dnešní slavnostní trachtaci!
Vrací se mladý pán domácí.

Sangvinicky

ŠTEFKA A TEREZA /s jídelním lístkem
v ruce/

Je devět pryč a pořád nic!
Jsme bez potřebných dispozic
pro dnešní slavnostní trachtaci!
Vrací se mladý pán domácí!

Flegmaticky

CYPRÍÁN /vstupuje postranními dveřmi/

Pán si šel právě zakouřit,
až do oběda chce mít klid,

vařte, co chcete, jenom by rád
měl dost a musí mu šmakovat!

Melancholicky

DOKTOR ŽVÁSTAL A DOKTOR CHŘÁSTAL
/vstupují postranními dveřmi/
Konzilium je nezbytné!
Nakonec může umřít, ne?
Konzilium je nezbytné!

Sangvinicky

ŠVIHULKA, MIHULKA A ČIPERKA /v po-
stranních dveřích na odchodu/
Poslední slůvko na pozdrav:
příteli Veselko, buď zdrav!
/Ještě se vrátí/
Nejlépe je den začít čím?
Určitě dobrým šampaňským!

Cholericky

JEHLIČKA, DRATVIČKA /první s novým
frakem, druhý s párem bot, vyběhnou
z postranních dveří/
S ním není řeč! Sotva sem člověk
vleze,
pán vyvádí jako pes na řetěze!
Pro každou hloupost se rozčílí,
tady jsme nadobro skončili!

Cholericky

NANETA A ZUZANA
Jděte už, dokavad je čas!
Na shledanou a přijďte zas!

JEHLIČKA A DRATVIČKA
Tak pojďme, dokavad je čas,
pánbůví, přijdeme-li zas!

/Všichni odejdou prostředními dveřmi/

Flegmaticky

BABETA A GERTRUDA
Nejlepší bude jít, je čas,
ozvěte se zas, prosím vás!

CYPRÍÁN
Tak sbohem, všechno má svůj čas
a po šlofíčku přijdu zas!

/Všichni odejdou prostředními dveřmi/

Melancholicky

LIZETA A MARKÉTA
Tak sbohem, všechno má svůj čas!
Pánové, zastavte se zas.

DOKTOR ŽVÁSTAL A DOKTOR CHRÁSTAL
Půjdeme! Všechno má svůj čas.
Ukážeme se brzy zas.
/ Všichni odejdou prostředními dveřmi /

Sangvinicky

ŠTEFKA A TEREZA
Panstvo už spěchá? Nemá čas?
Tak tedy sbohem, přijďte zas!
ŠVIHULKA, MIHULKA A ČIPERKA
Má úcta! Všechno má svůj čas!
Ukážeme se brzy zas!
/ Všichni odejdou prostředními dveřmi /

DRUHÝ VÝSTUP

1. VYKYPĚL
2. DŘIMOTA
3. STEJSKAL
4. VEJSKAL

Melancholicky

STEJSKAL */ v županu a se založenýma rukama vejde z postranních dveří /* Tak dnes tedy zase přivítám svého syna. Přivorozeného syna mé drahé choti, která musela žet tak záhy opustit tento svět. */ S hlubokým povzdechem se postaví před obraz na stojanu /*

Sangvinicky

VEJSKAL */ také v županu, zrovna vtančí postranními dveřmi /* Tak ten můj kolohnát zase přiharcuje! Už se ho nemůžu dočkat, rošťáka! Musí být z něho ale pašák za ty tři roky, jestli se aspoň trochu potatil. */ Postaví se před zrcadlo a samolibě si upravuje vázanku /*

Flegmaticky

DŘIMOTA */ v županu a s dlouhou fajfkou vychází z postranních dveří /* Tak dneska prej přijede náš Edmund. A jestli nepřijede, taky dobře. Když se mladejm nestejská po domově, je to nejspíš proto, že jim nic nechybí. */ Usedne do lenošky a kouří /*

Cholericky

VYKYPĚL */ v županu vejde prudce ze strany /* Kde se tak dlouho courá, ten arcilotr! Měl tu být už v osm! Žebra zpřerážet nevycválnanci, kterej neví, jak má syn spěchat do otcovské náruče! */ Vezme se stolu noviny, prudce v nich listuje a neklidně přechází sem a tam /*

Sangvinicky

VEJSKAL Já mu ukážu, zač je toho loket, jestli se nějaké přilíp na sukni! Ostatně, kluk má času habaděj. Holka musí nejdřív pod čepec! Pro ženskou není nikdy dost brzo na vdavky! Ale takový cucák má na nějakou semetricku ukřičenou vždycky dost času. */ Utahuje povolenou strunu na houslích, které leží na stole /*

Flegmaticky

DŘIMOTA Jenom aby už přijel i ten nastávající mé dcery, to by se mi náramně ulevilo. Svobodné děvče — to jsou ustavičně jenom starosti. */ Klidně dál pokračuje /*

Cholericky

VYKYPĚL Člověk by z kůže vylít, když tedy čte, kdo všechno přijel! Čerti sem nejsou kdejakou verbež, jenom ten moula — můj kamarád ze Štrasburku si dává na čas!

Melancholicky

STEJSKAL Už zanedlouho mou dceru spoutají pouta manželství. Kéž by jí růže štěstí kvetly déle, než mohly kvést této ženě. */ Ukáže na obraz /* Sama ještě kvetoucí růže musela uvadnout v temnotě hrobu. */ Usedne ke stojanu a maluje dál obraz své zemřelé ženy /*

TŘETÍ VÝSTUP

1. PŘEDEŠLÝ,
VALPURGA
2. PŘEDEŠLÝ
3. PŘEDEŠLÝ
4. PŘEDEŠLÝ,
MARIE

Sangvinicky

MARIE */ v elegantním negligé, přichází postranními dveřmi /* No? Co říkáš téhle parádě, táto?

VEJSKAL Holka k nakousnutí! Jako bys mi z oka vypadla.

Cholericky

VYKYPĚL */ volá postranními dveřmi /* Valpurgo! Slyšíš, Valpurgo!

Sangvinicky

MARIE Hezká ženská je nejpěknější právě v negligé. Škoda, že se nechodí v negligé taky na bály. Pak by se teprv poznalo, která se má čím chlubit a která má co skrejvat.

Cholericky

VYKYPĚL */ velmi zlostně /* Valpurgo! Hrom do tebe, ženská, copak neslyšíš?

VALPURGA */ vejde postranními dveřmi /* Copak, copak? To je křiku pro nic za nic.

VYKYPĚL Jestli ještě jednou nepřijdeš, hned jak tě zavolám...

VALPURGA */ prudce /* Byla jsem až ve třetím pokoji a to je můj pokoj! Umím sebou sice hodit, ale než projdu třemi pokoji...

VYKYPĚL Ticho buď! */ Přechází prudce sem a tam /*

Sangvinicky

VEJSKAL Tu svou nádheru by sis měla schovat — na přivítanou ženichovi!

MARIE Pcha! Ženichovi! — Nechme toho, táto!

VEJSKAL Ani se nenaděješ a bude ruka

v rukávě. A pak to roztočíme! */ Hraje na housle Straussův valček /*

Cholericky

VYKYPĚL Vdáš se!

VALPURGA No bodejt', taky doufám, že nezůstanu na ocet!

VYKYPĚL Vezmeš si toho, koho ti poručím!

VALPURGA A když se mi nebude líbit?

VYKYPĚL Líbí se mně! Už jsem ho, pravda, fůru let neviděl. Ale je to kamarád ze študií. Jmenuje se Bouřil.

VALPURGA Tak bouřlivej ten tvůj pan Bouřil zase nebude, aby dokázal ve mně něco rozbouřit! Nevezmu si ho!

VYKYPĚL Vezmeš! A basta!

Sangvinicky

VEJSKAL Co je s tebou! To vidím poprvé, že stojíš jako přilepená, když hraju valčík.

MARIE Protože ho mám tančit s tím tvým ženichem. Když to nebude ten, koho chci i já...

VEJSKAL Bude to ten, koho chci já! — můj starý kumpán Veselka. Neviděl jsem ho od studentských let, vejtržníka!

MARIE Dej si pozor, táto, abych ti neodtancovala s jiným!

VEJSKAL Můžeš to zkusit!

MARIE Pak budu tančit takhle — */ Zpívá tentýž valček a tančí dokola /*

Cholericky

VYKYPĚL Nechci slyšet žádné odmluvy!

VALPURGA Pusu mi zavřít můžete, ale mému srdci mlčet neporučíte!

VYKYPĚL Však já zatnu tipec i tomu tvému srdci!

Sangvinicky

VEJSKAL To je úžasný, jak se ta holka přímo vznáší! Až mi to hraje v celém těle. */ Tančí s ní, ona zpívá, on ji svým zpěvem doprovází; obtančí pokoj a vytančí postranními dveřmi /*

Cholericky

VALPURGA Nemáte právo mě nutit!

VYKYPĚL / vztekle / Marš do svého poko-
je! Ale fofrem...!
VALPURGA Já jdu, ale...
VYKYPĚL Marš, povídám! Tradá...!
VALPURGA / ze všech sil se ovládá a od-
chází postranními dveřmi /
VYKYPĚL / jde vztekle za ní /

ČTVRTÝ VÝSTUP

1.
PRÁZDNÁ
SCÉNA
2.
PŘEDEŠLÝ,
ANEŽKA
3.
PŘEDEŠLÝ,
IRENA
4.
PRÁZDNÁ
SCÉNA

Flegmaticky

DŘÍMOTA / velmi pomalu vstává a volá
do postranních dveří / A-než-kó!
ANEŽKA / po pauze, zevnitř / Hně-éd!
DŘÍMOTA / čeká u dveří /

Melancholicky

STEJSKAL / maluje / Po devatenácti le-
tech vidím ještě její rysy tak živě, jako
by stála přede mnou. Mohu malovat její
portrét z paměti!
IRENA / vstoupí s pláčem postranními
dveřmi / Tatínku!
STEJSKAL Proč pláčeš, Ireno?
IRENA Vy se divíte? Copak nepláču kaž-
dý den?
STEJSKAL Má tvůj dnešní smutek nějaký
zvláštní důvod?
IRENA Není nejhlubší ten zármutek, kte-
rý nemá důvod?

Flegmaticky

DŘÍMOTA / volá znovu / A-než-kó!
ANEŽKA Hně-éd!
DŘÍMOTA / čeká u dveří /

Melancholicky

STEJSKAL Ať paprsky radosti prosvítí

dnes tvůj mlžný závoj slz. Čeká tě myr-
tový věneček.
IRENA Ten ozdobi leda můj rubáš do
rakvičky.
STEJSKAL Ale ne! Jako nevěstě se ti zavi-
ne do vlasů!
IRENA A kdo...?
STEJSKAL Muž, kterému jsem dal slovo
dřív, než ses narodila. Přítel z mládí. Po-
strádal jsem ho celou věčnost. — Můj
drahý Trampota.
IRENA To je hrůza! / Zakryje si tvář obě-
ma rukama /

Flegmaticky

DŘÍMOTA / volá znovu / Jestli tu brzo ne-
budeš, Anežko, tak já počkám ještě
chvíli.
ANEŽKA / přichází postranními dveřmi /
Vždyť jsem tady, tatínku!
DŘÍMOTA Co jsem se tě vlastně chtěl ze-
ptat? Aha, už vím! Budeš se brzo vdá-
vat.
ANEŽKA Tak? — A pročpak?
DŘÍMOTA Protože to tak u děvčat bejvá!
/ Opět si sedne /

Melancholicky

STEJSKAL / vstal / Přišlo to náhle a bez
přípravy, já vím. Ale nezapomeň, že už
před osmnácti lety si to přála tvá matka.
A její vůle ti musí být posvátná, stejně
jako mně.

Flegmaticky

DŘÍMOTA Měl jsem kdysi za mladejch let
kamaráda. Dobrák od kosti — nějaký
pan Hnípal. A tomu panu Hnípalovi
jsem dal písemně slovo.
ANEŽKA Když dal, tak dal. Co se dá dě-
lat?

Melancholicky

IRENA Nemohu ti vyhovět, otče.
STEJSKAL Ale ty musíš! Přála si to ona!
IRENA Panebože!
STEJSKAL Tam shůry žehná tomu spoje-
ní. Pojď! / Odvádí ji zvolna postranními
dveřmi /

Flegmaticky

ANEŽKA Ale já ho asi nebudu chtít, tatín-
ku.

DŘÍMOTA Ty ho musíš chtít!
ANEŽKA Tatínku, buďte tak hodný a ne-
chte toho. / Usedá k vyšívacímu rámu /

PÁTÝ VÝSTUP

1.
PRÁZDNÁ
SCÉNA
2.
PŘEDEŠLÍ
3.
VYKUK
4.
HUCIPUC

VYKUK / vyjde během předehry středem
a dá se do zpěvu /

Melancholicky

VYKUK Jak z peřiny noci vyleze den,
jdu honit své kunčofty, hurá ven,
ven k holení, střihání makovic
chic, à la mode, třeba v nich
není nic!

HUCIPUC / vejde během předehry středem
a dá se do zpěvu; je vyzbrojen kartáčem,
plácačkou na šaty a nese několik párů
čerstvě vyleštěných holinek /
/ Vyukuk a Hucipuc zpívají současně /

Sangvinicky

HUCIPUC Jak z peřiny noci vyleze den,
jdu za svými kunčofty, hurá ven,
jdu čistit prach z holin a nohavic!
Ne, neznám nic horšího, vážně nic!

Melancholicky

VYKUK Dnes odbydeš česání na to šup!
I mladý maj na hlavě sotva chlup,
zvláště holení vyřídím co by dup.
jsou fousatý víc než sám belzebub.

Když kunčofty popadnu za nosy,
pak nosy už vysoko nenosí,
a když mi chce zákazník vynadat,
co? Hubu mu namydlím a je rád!

Sangvinicky

HUCIPUC Jak proháněj po mezích děvčata,
maj kalhoty sakumprásk od bláta.

Však povídám! Vyprášit z obou stran
má potřebí kvádro i jeho pán.

Melancholicky

VYKUK Kštica je vejloha, kebulje je krám,
krám jako každéj druhej a dodávám,
že vejloha může bejt jedna nádhera
a majitel krámu úplnej chuděra.
Proti mně tudíž i kapitalista
je existence velice nejistá.

Sangvinicky

HUCIPUC Jsem existence krajně nejistá,
oč líp si žije kapitalista.

Melancholicky

VYKUK Umět se ve světě otáčet — to je
to první a nejhlavnější. Líp odírat bližní,
než být sám odíraný. Raděj kadeřit
ostatní, než se nechat kadeřit. Raděj při-
stříct ženušku jinýmu, než si sám uvázat
nějakou na krk.

Sangvinicky

HUCIPUC Kdybych měl bejt živ jenom
z toho, kolik párů bot za den vyblej-
skám, to bych si moc vejskat nemoh.
Jenže já se uměl narodit. Já jsem ten
nejmazanější kos, co jich po světě chodí.
A proto umím i jinak přijít k penězům.

Melancholicky

VYKUK Všechno má svůj rub a líc —
a zrovna tak i holič a kadeřník. Když se
na to podíváme střízlivě, je to ta nejoby-
čejnější profese pod sluncem: namydlit,
ostříhat, naondulovat — a hotovo! Ale
když se vezme v potaz, že jsme privile-
govaní pomocníci tajných lásek, že jsme
to my, kdo toho nahatýho chlapečka
s lukem a zavazanýma očima postrkuje
po jeho spletitých cestách po týchle kula-
tý zemi... když se to vezme z tohohle
konce, tak je v tom našem řemesle kus
opravdovský poezie!

Sangvinicky

HUCIPUC Čtyři různí mladíci z tohohle

domu se zakoukali do čtyř různých slečinek. Pánové jsou na cestách a svoje zamilovaný psaníčka adresujou mně! A ještě se nestalo, abych některý z nich nosil ve své bedničce dyl než nějakých osm dní. Jak jenom zmerčím, že dotyčná slečinka je doma sama samotinká, navleču to tak, že jí ten dopis šikovně podstrčím. Jsem zkrátka mistr taktiky a intrikánského umění!

Melancholicky

VYKUK Že ty milostný avantýry v tomhle domě nejdou mýma rukama, to jenom dokazuje, že i takovej osud může být docela obyčejnej břídil. A to se nedá pochopit ani omluvit. Mrťafa, co vládí v každý ruce sedm párů křápů, je tak drzej, že si troufá nosit milostný psaníčka ve své umaštěný vestě! Ťulpas, co mu dal pámbu do kebuly místo mozku krabičku s vixem, si troufá vymejšlet intriky. Zachtělo se mu mávat kouzelnou hůlčičkou lásky, místo aby se držel plácačky! Na písemný tajnosti srdce šahá rukama, který nedržely v životě nic jinýho než kartáč na boty. To už je prostě horší než pěst na oko.

Sangvinicky

HUCIPUC Ten odřichlup — ten Vykuk — chce na mě ušít tady v domě pytel.

Melancholicky

VYKUK Ale ti čtyři galáni i s tím svým vykutáleným chargé d'affaire mi to setsakra splatí! Kdo mě nechce za přítele, má ve mně mít nepřitele!

/ Zároveň s Hucipucem /

VYKUK Jenom ho zmerčím, a už mě čerti berou! Vzít ho do lisu, to je pro mě největší možný blaho!

HUCIPUC Jenom ho zmerčím a už mě čerti berou. Vzít ho do lisu, to je pro mě největší možný blaho!

ŠESTÝ VÝSTUP

1.
PRÁZDNÁ SCÉNA

2.

PŘEDEŠLÝ

3.
PŘEDEŠLÝ,
BRIGITA

4.

PŘEDEŠLÝ,
IZABELA

Sangvinicky

IZABELA */vchází postranními dveřmi/* Jéminkote, on už je tady? Čekala jsem ho až zejtra. Co je pravda, to je pravda, jeho toužení po mně musí bejt úplně bezedný.

HUCIPUC Představ si, Belo, takovej nečas a já už mám vyblejskanejch devatenáct párů střevíců.

IZABELA No, ty nemáš pro duchaplný téma nikdy daleko.

HUCIPUC To byla fuška! Úplně mě z toho rozbolela hlava.

IZABELA No bodejť, něco takovýho ducha nepovznese.

Melancholicky

BRIGITA */přichází postranními dveřmi/* Jézuskote, vy jste tady? No, to mám radost, milý pane Vykuku.

VYKUK S tím na mě nechodte. Víte sama, že si na nějaký lichotky nepotrpím.

Flegmaticky

ANEŽKA */u rámu s výšivkou/* Dneska si, tatínku, vůbec nevyjdete?

DŘÍMOTA */kouř v lenošce/* Ne, mám dnes strašnou spoustu práce.

Sangvinicky

IZABELA Když se panská jako já podnese a věnuje svou přízeň takovému čistíči, pak se musí ten obšťastněnej točit jako čamrda, aby dokázal, že ...

HUCIPUC Holka zlatá, vždyť já se točím, ale s devatenáctima páry holinek ...

IZABELA Mlč, sprostý otroku!

Melancholicky

BRIGITA To je dneska u nás zase nařikání a vzdychání.

VYKUK To je v tý vaší slzavý putyce na denním pořádku.

BRIGITA Dnes je to úplně mimořádný. Slečna se má vdát za mužskýho, kterýho nemiluje.

VYKUK A co mně je do toho!

Sangvinicky

HUCIPUC Sprostěj otroku, říkáš? To bych teda rád věděl, jaké ty máš puvoár, takhle mě titulovat! Sama otročíš od božího rána do noci, kdežto já jenom do desíti dopoledne. Mně sice vynadá co chvíli leckterej nóbl pán do pobudů, ale když se v noci náhodou potkáme a nemůžeme se ani jeden trefit do dveří, přijíje si se mnou na bratrství! Tak!

Melancholicky

BRIGITA Pan Vykuk je dnes nějak nabroušený!

VYKUK Houby nabroušenej! A jestli mi nedáte pokoj, tak má úcta!

Flegmaticky

DŘÍMOTA Copak to vyšíváš, Anežko?

ANEŽKA Ještě jste se na to nepodíval, tatínku?

DŘÍMOTA Nepodíval. Neměl jsem ještě čas.

Sangvinicky

HUCIPUC */pro sebe/* Našňupnul jsem ji. */Hlasitě/* Belo?

IZABELA */stojí nehnutě s odvrácenou tvář/*

HUCIPUC Ty se na mě ani nepodíváš?

Melancholicky

BRIGITA Ale malou prosbu mi pan Vykuk snad splní?

VYKUK To je otázka.

BRIGITA Vezme si tyhle tři zlaťáky a dá si skleničku vína na moje zdraví.

VYKUK */přijímá peníze/* Uvidíme, co se dá dělat.

Sangvinicky

HUCIPUC Ještě dnes dostaneš ode mě dáreček.

IZABELA Od tebe? Ty hamoune, to bude asi pěkněj prezent.

HUCIPUC Buď ráda, že nejsem rozvažanej. Peníze nám budou dobrý, až spadnem z kazatelny.

Melancholicky

BRIGITA Tu a tam si přece jenom na mě vzpomenete, že mám pravdu?

VYKUK Cože? Chcete mi podkuřovat? To stojí další zlaťák.

BRIGITA Vy jste ale netýkavka, pane Vykuku.

VYKUK No bodejť, já jsem moc drahoceňnej kousek!

Sangvinicky

HUCIPUC Abyš věděla, ještě dnes dostanu parádní diškreci.

IZABELA Od kohopak?

HUCIPUC Od čtyř slečinek tuhle v domě — až jim přinesu tu novinu, že jejich čtyři fešáci se dneska vrátěj ze študií.

IZABELA Stejně už to vědí.

HUCIPUC Když vědí, ať vědí. Ale já přinesu zprávu a shrábnu honorář. A ty mi teď přines pánovy šaty, mrknu se zatím nahoru k panu Vykypělovi.

IZABELA Tak dobře. V očekávání tvého daru zůstávám tvá skromná Izabela. Sbohem! */Natáhne k Hucipucovi ruku k polibku a odchází postranními dveřmi/*

Melancholicky

BRIGITA */poslouchala u dveří/* Slečna Irena jde.

VYKUK Pro mě za mě.

BRIGITA Musíte ji trochu povzbudit.

VYKUK Rád bych věděl proč.

/Brigita odejde středními dveřmi/

Sangvinicky

HUCIPUC Je to ušlechtilá bytost, tahle Izabela. Na dárky je jako drak, ale né že by byla chtivá. To je jí cizí. Bere je jenom jako důkaz, že na ni myslím. A protože chce, abych na ni myslel v jednom kuse, musím jí taky v jednom kuse nosit prezenty. Ale jenom samý vzácný věci, jinak by rejsnila. Ale né že by byla chtivá, kdepák! Je prostě ctibažná, protože ví, že si zaslouží jenom to nejkrásnější. Jo, jo, tak nenáročná dívka, to je drahej špás, ale zato krásnej špás.

SEDMÝ VÝSTUP

1.
HUCIPUC
2.
PŘEDEŠLÝ.
3.
PŘEDEŠLÝ,
IRENA
4.
IZABELA

Melancholicky

IRENA / *vstupuje postranními dveřmi a vzlyká* / Tatínek vám vzkazuje, že máte přijít později.

VYKUK Jak je libo, ale co to pomůže? Když přijdu pozděj, najdu slečnu stejně v slzách. A já — jak vidím někoho plakat — hned mě začnou pálit víčka a do stanu takový to neodolatelný puzení, až se taky rozbřeším.

IRENA Soucit leje balzám do zraněného srdce.

VYKUK Kapat balzám na rány — to není jenom lidská povinnost vůbec. To je víc! Je to především a hlavně povinnost holičů a kadeřníků.

IRENA Vy jste nikdy nemiloval?

VYKUK Ale jo! Něco jsem už v týhle disciplíně taky dokázal. Často to byl sice jen takovej nesmělej pokus, ale šestnáctkrát jsem v tom byl až po uši.

IRENA Copak je něco takového možné? Já mám jenom jednu lásku a i z té mi pukne srdce.

VYKUK Srdce zkrátka není jedno jako druhý. Některý je trvanlivější a víc se roztáhne.

Flegmaticky

DŘIMOTA Poslyš, Anežko, nezdá se ti, že sem táhne? Není to proto, že tam ty dveře jsou otevřené?

ANEŽKA Taky se mi zdá. Až přijde Cyprián, řeknu mu, aby je zavřel.

Melancholicky

IRENA Víte, že se mám provdat za muže, kterého mi určil otec?

VYKUK Jenom do toho řízněte! Berte ho! Lepší trest si pro nevěrného Felixe nevymyslíte.

IRENA Nevěrného?

VYKUK Eh, jsem to brepta, už je to venku. Ale dejte mi čestný slovo, že mě neprozradíte. Zaplet se s nějakou v Praze, vím to od jedné, co žije tady a co je zadobře s tou dotyčnou v Praze. Holím jejího pana chotě — je to můj stálej zákazník. A to víte, člověk zaslechne mezi lidma všelicos. Ale jestli vás chce kvůli tomu pustit k vodě, to zase tvrdit nemůžu. Třeba chce jednat podle zásady, když debet fieri et alterum non omitti, po našem — když se člověk zakouká do novy slečny, nemusí se proto rozejít ještě se starou.

IRENA Teď tečte tedy proudem, vy slzy uražené lásky, tečte a nikdy už neoschněte. / *Zakryje si tvář oběma rukama a klesne na židli* /

VYKUK / *pro sebe* / Ta nám tady do roka napláče celej rybník

Cholericky

HUCIPUC / *vstoupí středem a cestou mluví* / Bela je zkrátka vzácněj kamarád. Myšlenka na ni člověka zrovna zahřeje, zvlášt, když mu při čištění bot zalejzá za nehty. / *Odejde postranními dveřmi* /

Sangvinicky

IZABELA / *vstupuje s různými částmi oděvů postranními dveřmi* / Tady jsou šaty — vyčistit! Jsem zvědavá, jak se vycajchnuješ. / *Přehodí šaty přes opěradlo židle a odejde postranními dveřmi* /

Melancholicky

VYKUK / *pro sebe* / To je jasný, že jsem si to vycucal z prstu. Řek jsem to jenom proto, abych Felixíčkovi přichystal jaksepattí přivítání. Je to tak a ne jinak: Komu nepomůžu, tomu zasolím. Neutrální nebudu, ani za živej svět. Já musím zkrátka jednat tak, nebo tak. Aktivity — to je moje! / *Ireně* / Jenom se na mě proboha nezlobte.

IRENA Dal jste mi pravdu místo lži. I když byla ta lež krásná a pravda je trpká, jsem vám velmi vděčná a vždycky vám budou patřit slzy mého vděčného přátelství.

VYKUK Ale prosím vás, to by bylo moc dobrýho najednou. Svý slzy budete potřebovat pro jinší oučely.

Cholericky

HUCIPUC / *s oděvy přes ruku se vrací postranními dveřmi, mluví zpátky dveřmi ven* / Hned, milostpane, hned! / *Pro sebe* / Kdyby ten chlap dal tu svou náturu aspoň na chvíli k ledu a nechal si ji drobátko ochladit! V životě jsem neviděl tak prchlivýho člověka!

Melancholicky

IRENA Přijměte tuto maličkost za svou laskavou účast.

/ *Dává mu váček s penězi* /

VYKUK Napiju se na vaše zdraví.

IRENA Nemluvte o zdraví, prosím vás, já nechci být zdravá. Nechci nic než zemřít, aby konečně všechno skončilo. A teď jděte — ať mohu být sama se svou bolestí.

VYKUK Jak poroučíte. / *Pro sebe* / Jestli bude takhle cedit třikrát čtyřadvacet

hodin, máme tu novou potopu. / *Odejde středem* /

Flegmaticky

DŘIMOTA Tak vidíš, Anežko, už zase moc dlouho sedím. A doktor říkal, že potřebuju pohyb. Sednu si raděj támhle k oknu, aspoň uvidím, jak lidi choděj kolem. / *Pomalou odchází postranními dveřmi* /

ANEŽKA No né, tatínek dneska chvilku neposedí. Běhá z jednoho pokoje do druhého.

OSMÝ VÝSTUP

1.
NANETA
2.
ANEŽKA,
VYKUK
3.
IRENA,
HUCIPUC
4.
MARIE

Flegmaticky

VYKUK / *vstupuje středem* / To mám štěstí, že jsem vás zastih samotnou, milostivá slečno. Musím vám říct něco náramně důležitýho.

ANEŽKA Počkejte chvíli. / *Vyštvá dál* /

VYKUK Vaše štěstí, váš klid, všechno je v sázce!

ANEŽKA Tak počkejte přece, až došiju tuhle nit.

Melancholicky

IRENA Je to možné, že by mě Felix klamal? Že by porušil svou přísahu? A proč se tomu vlastně divím? Muselo to přijít. Je to už můj osud, že nemám mít na světě žádnou radost.

Flegmaticky

VYKUK Dalo by se skoro říct, že jde o život.

ANEŽKA Přestaňte! Nakonec ve mně ještě probudíte zvědavost.

VYKUK Je to sice nepatřičný plést se do cizích záležitostí, zvláště když k člověku není důvěra, ale nebezpečí je tak velký, tak hrozivý ...

ANEŽKA Ach, to je strašné, hrozí mi nebezpečí a já o tom nevím.

VYKUK Váš vztah k mladému pánovi od Vykypělů se nedal utajit. Sám jsem se to dověděl už na prvního minulej měsíc a v Praze se už o tom taky ví.

ANEŽKA Hleďme, hleďme, co se všechno nevynese.

VYKUK Dnes přijede. A představte si — ta jeho milá, co jí dal slovo v Praze, je mu v patách s úmyslem připravit vás o život. To všechno mi napsal jeden můj dobrej kamarád.

ANEŽKA Přestaňte už!

VYKUK Nejlíp uděláte, když tomu nevěrníkovi dáte kvinde — jestli se nechcete dostat do strašlivejch malérů.

ANEŽKA Počkejte, nechte mě, budu o tom přemýšlet.

Melancholicky

HUCIPUC / vstupuje středem / Slečno Ire-
no, vidím vám slzičku na líčku!

IRENA Ach, nechte mne být!

HUCIPUC Jenom vesele! Nesu dobrou zprávu.

IRENA Pro mne už nejsou žádné zprávy dobré!

HUCIPUC Dneska přijede.

IRENA Mlčte! / Odchází postranními dveřmi / Zamknu se ve svém pokoji. A tam dám nerušeně v slzách průchod svému smutku. / Odejde /

HUCIPUC / sám / Ale slečno / Pro sebe / Tady jsem utřel hubu. Hm, hm, co-pak týhle zase přeletělo přes nos? Až tam to došlo! Kam se ten svět řítí, když trudnomyslnost končí tím, že se člověku odpírá diškerece! / Krouť hlavou a odchází středem /

Flegmaticky

VYKUK / pro sebe / Nejúrodnější půda na

světě je lidský srdce. Zaseješ semínko zloby, to zapustí kořínky a roste a žene do vejšky. U týhle to jde sice všechno drobátko pomalejc, ale výsledek je zaručenej.

Cholericky

/ U postranních dveří se ozve zvonek /

NANETA / vejde spěšně prostředními dveřmi / Mám dojem, že milostpán zvonil. Hned jsem tam, milostpane. / Rychle do postranních dveří /

Flegmaticky

VYKUK Jak jste se rozhodla, milostivá slečno?

ANEŽKA Rozhodla jsem se, že se teď ještě nerozhodnu. Musím si to všechno důkladně promyslet. Tady máte za svou laskavou pozornost. / Dává mu peníze /

VYKUK Ale prosím vás, to je trochu moc, ne?

ANEŽKA Až budu zase někdy v takovém nebezpečí, tak mi to řekněte.

VYKUK Jenom se klidně spolehněte na svého upřímného přítele Vykuka. / Odejde středem /

DEVÁTÝ VÝSTUP

1.
VYKYPĚL,
VALPURGA
2.
ANEŽKA,
HUCIPUC
3.
PRÁZDNÁ
SCÉNA
4.
MARIE,
VYKUK

Sangvinicky

MARIE / znovu vstoupí / Kde vězí ten Hucipuc? Musím se mu odměnit za jeho věrné služby v roli postilióna d'amour. A musí mi taky prozradit, v kolik hodin přijede dostavník. Ach, už jde ... / Chce

odejít prostředními dveřmi a zahlédne Vykuka / To jste vy? Jenže já nevím, jestli se dá otec teď ostříhat nebo ne.

VYKUK Slečna čekala někoho jiného.

MARIE No, skoro jste to uhod.

Flegmaticky

ANEŽKA / vyštvá / Hleďme, hleďme, tak on mi je nevěrný. Hm, hm.

Sangvinicky

VYKUK To je mi jasný, že by vám byl ten druhej milejší. Ten nosí samý dobrý zprávy, že jo?

MARIE Cože? ... Vy něco víte?

VYKUK O vaší náklonnosti k panu Kvídovi od Stejskalů? Ani nápad! Prosím vás — milostný tajemství a holič! To máte zrovna takovej vztah jako mezi lanýžem a psem: My taky každou lásku vyčmůcháme a vyslídlíme, i kdyby se schovávala sebevíc.

Flegmaticky

HUCIPUC / vstupuje středem / Milostivá slečno.

ANEŽKA Jděte ke všem kozlům!

HUCIPUC Musím vám sdělit radostnou zprávu.

ANEŽKA Vaše zprávy mě nezajímají.

HUCIPUC Ale pan Robert ...

ANEŽKA Řekla jsem, abyste byl zticha.

Sangvinicky

VYKUK Chtěl jsem vám vlastně jenom říct ... ale to jen tak mimochodem, nevím vlastně nic určitýho ... Ale jestli vám někdo nosí vždycky jenom samý dobrý zprávy, tak se musím jednou zeptat, jestli jsou to taky pravdivý zprávy! Ale to jenom tak mimochodem, nevím nic určitýho.

MARIE Vy něco víte!

VYKUK No, jak se to vezme. Nejde o nic mimořádnýho.

MARIE Jenom ven s tím, kamaráde! Teď už vás nepustím.

VYKUK Dnes u slečny Ci ... Hergot, má-

lem jsem vyžbleptl jméno! Ne, jméno neřeknu, to ode mě chtít nemůžete.

MARIE Tak tedy bez jména, ale rychle!

VYKUK Donesl jsem — té dotyčné — příčesky. A na toaletním stolku ležel dopis, na obálce razítko Praha, a na dopise podpis: Kvído.

MARIE Kvído?!

VYKUK Kvído! To je takový křestní jméno. Kvído se může jmenovat kdekdo!

MARIE Ale písmo?

VYKUK Písmo? Písmo bylo takový — jako by to někdo psal jedním tahem.

MARIE Rány boží! To je jeho písmo.

VYKUK A to „o“ na konci — bylo takový — buclatý a zakulacený!

MARIE Všechno je jasné! No počkej, ty zpustlíku! / Chodí sem a tam /

Flegmaticky

HUCIPUC Slečno Anežko!

ANEŽKA Ven! Nerozčiloval mě! Já jsem hodně dlouho klidná, ale když ...

HUCIPUC / pro sebe / Zase ani vindra. / Na odchodu / Z toho nekouká tuzér, i kdybych se na hlavu stavěl. Do těch holek vjel dneska čert. / Odejde středními dveřmi /

Sangvinicky

VYKUK No, co hodlá slečna udělat?

MARIE Ach, něco už vymyslím. Trápit se? Ani mě nenapadne! To by se jim hodilo, kdyby si holky kvůli nim rvaly vlasy. Tůhle!

Cholericky

VYKYPĚL / vstupuje s Nanetou postranními dveřmi / Kde zase vězí ten zmetek Hucipuc?

NANETA Říkal, že přijde hned.

VYKYPĚL Hrom aby do něj ...

NANETA Já vykartáčuju milostpánovi ten kabát sama, aby milostpán mohl ven.

VYKYPĚL Ne! A zrovna ne! Má být tady, já chci, aby byl tady ... Od rána do noci se člověk musí rozčilovat. V jednom ku-se! / Zuřivě přechází sem a tam /

NANETA /odejde středem/

Sangvinicky

MARIE Příteli, otevřel jste mi oči. Přijměte malý projev uznání. /Dává mu peníze/

VYKUK /přijme je/ Ale nemějte mi, prosím vás za zlé, že jsem tímto strašlivým způsobem porušil vaše duševní rozpoložení.

MARIE Ach, jen buďte klidný, to se poddá, uvidíte.

Cholericky

VALPURGA /vejde postranními dveřmi/ Co se stalo, tatínku?

VYKYPĚL Nemluv na mě, když vidíš, že se zlobím!

/Rozrušen odejde postranními dveřmi/

Sangvinicky

VYKUK Rukulíbám! /Pro sebe/ Amanti se zarádují, až sem dorazí. Jen ať si zapíší za uši, co to znamená přeskochit holiče a kadeřníka! A udělat si důvěrníka z takového blátopuce! /Odejde středem/

DESÁTÝ VÝSTUP

1. VALPURGA,
pak VYKUK
2. ANEŽKA
3. PRÁZDNÁ
SCÉNA
4. MARIE,
pak HUCIPUC

Cholericky

VALPURGA /sama/ A zas je oheň na střeše! Já nepochopím, jak může být někdo takový vztekloun jako tatínek!

Sangvinicky

MARIE /sama/ Ano, už je to tak! Když mužský měří šest stop, najdou se u něj

s bídou dvě stopy upřímnosti. Všechno ostatní je faleš a klam. Ale co do toho pletu nějakou matematiku! Teď není čas hloubat, teď musím jednat jako muž. To znamená: taky podvádět.

Cholericky

VYKUK /vstupuje středem/ Přeju vám krásný dobrý jítro!

VALPURGA Přinesl jste mi přičesky?

VYKUK Ne.

VALPURGA A proč ne, vy tulipáne?

VYKUK Protože jsem se dozvěděl, že se má dneska vrátit váš vyvolený. A toho vítáme s hlavičkou, jak nám ji příroda vymodelovala. Nebo nanejvýš s vlastníma kadeřema, ale rozhodně ne s falešnými. Protože při takovém shledání nesmí být žádná faleš — ani ve vlasech, ani v srdci.

Flegmaticky

ANEŽKA /vyštvá/ No ne, teprve teď mi to došlo — on je mi nevěrný.

Cholericky

VALPURGA Vy se ale umíte vždycky chytře vymluvit.

VYKUK Pořád lepší, když já se chytře vymluvím, než když vám někdo něco chytře namluví.

VALPURGA Jak to myslíte?

VYKUK Ech, ti muži, ti muži! Není jim radno věřit, pakáží! Jak ti uměj holku oblafnout, to je až k nevěře! Já to znám, taky jsem bejval mužskej, totiž muž, který měl v týhle sféře své zkušenosti. A nejčastěj se všelijakým děvčatům bulíky na nos, když se mužskej vrací z nějaký cesty. To je samý tuťuťu a ňuňuňu, miláčku, myšlenka na tebe mě neopouštěla ani na okamžik, od té doby co jsme se rozloučili, jsem po tobě vzdychal při každým nadechnutím, tvá slova na rozloučenou zněla bez přestání v hloubi mé duše, žádná vzdálenost nedokázala vymazat tvůj milovaný obraz z mého srdce... Je-

de to jako když namaže — a zatím slíbil osmi jinejm manželství, začal si půl tuctu nových poměrů, z každé zastávky odesílá zpátky jeden líbesbrýf a obden si odnáší z pošty tucet psaníček poste restante. Ó, jsou to strašliví zlotřilci — tihle mužští!

VALPURGA /zachváčena hněvem/ Doufám, že nechcete...

VYKYPĚL /volá zevnitř/ Valpurgo!

VALPURGA Hned! /Pro sebe/ To je k vzteku! /Vykukovi/ Počkejte moment, hned jsem zpátky. Vezměte si tohle za ušlý zisk. Přijdu hned. /Odejde postranními dveřmi/

VYKUK Už se smaží!

Sangvinicky

MARIE /dívá se do zrcadla/ Takhle že vypadá holka, která by si měla zoufat kvůli nevěrnému mužskému?

HUCIPUC /vstupuje středem/ Slečno Marjánko, přeju vám co nejponiženěji štěstí.

MARIE Já vám na to štěstí kašlu! A přeju si, abyste mazal! Vaše štěstí bude, když vypadnete honem a šupit!

HUCIPUC /pro sebe/ Ta je ale hubatá — nejspíš ze samý radosti. /Nahlas/ Za půl hodiny dorazí zvláštní expres-poštovní dostavník, naložený čtyřma vyplacenými mládencema a jeden z nich je doporučeně adresované vašemu srdci.

MARIE Koukal odprejsknout! Vidí, že nejsem naložená poslouchat jeho žblepty!

HUCIPUC Ať žije spanilý páreček mnoho let svorně a jako dnes pořád s radostí ze života ve šťastných srdcích...

MARIE Zavři klapačku!

HUCIPUC /pro sebe/ Všechno marný!

MARIE Ven! Vidíš, že nejsem v náladě!

HUCIPUC /pro sebe/ Najednou! Celej rok byla v náladě, a teď, když má klopat, je po náladě!

MARIE Řekla jsem: ven!

HUCIPUC /pro sebe na odchodu/ Osude, budeš se odpovídat před soudem! Žaluju tě o náhradu škody! /Odejde středem/

MARIE Na všechno se vykašlat! To je ta nejsprávnější zásada, když člověka něco žere! /Odskotačí/

Cholericky

VALPURGA /vrací se postranními dveřmi/ Tak mluvte! Vy něco víte o Edmundovi!

VYKUK Ach bože, nevím vlastně nic určitého.

VALPURGA Stačí mi i náznak. Tady máte — vezměte si tuhle peněženku, další přijde potom. Ale mluvte jako přítel pravdy a nepřítel klamu a zrady.

VYKUK Asi víte, že v domě naproti bydlí mlíčařka. U té mlíčařky se scházej sluzky a podomci z okolí. A to se pak tam žvaní a klábosí, pomlouvá se panstvo, jak už to tak mezi služebnictvem a mlíčařkami po staletí chodí.

VALPURGA Dál! Dál!

VYKUK No a jedna z těch služek povídala, když už celou věčnost mlela o tom, že jí platěj málo za spoustu práce a že jí hlídaj, aby jim něco neštípla — tak teda ta služka povídala: Dneska se slečně Vykypělový vrátí ten její šamstr. — Tak?, povídá ta mlíčařka, a zasmála se vám tak divně, tak mlíčařsky do těch svejch konví.

VALPURGA Mlíkařka se smála? To už přestává všechno! To už je moc i pro milující srdce.

VYKUK Samozřejmě — jen tak pro nic za nic se vám žádná mlíčařka smát nebude.

VALPURGA Ta mlíkařka zaručeně od nějakého podomka slyšela, že Edmund má poměr se slečnou od nich... že si vyměňují dopisy... sliby... přísahy... něžnosti... Ach, všechno jsem to prokoukla!

VYKUK Tak nějak to nejspíš bude, pro-

tože mužský, ty jsou schopný všeho.
VALPURGA Nechte mě o samotě vymej-
šlet strašlivý plán pomsty... Pomsta!
Musím se pomstít!
VYKUK Dům lásky hoří ze všech čtyřech
stran. / *Odejde středem* /

Flegmaticky

ANEŽKA Musím přiznat, že mě ta historie
překvapila.

Cholericky

VALPURGA /sama/ Ten šupák! Podvod-
ník! Tatrman!

JEDENÁCTÝ VÝSTUP

1. VALPURGA,
HUCIPUC
2. PŘEDEŠLÍ
3. PRÁZDNÁ
SCÉNA
4. IZABELA

Sangvinicky

IZABELA /přichází sama postranními dveř-
mi/ Copak se stalo slečně Marii? Zpívá,
rve si stužky ze šatů, směje se a zároveň
kope kolem sebe. To je mi nějak divné!

Cholericky

HUCIPUC /vejde středem/ Slečno Valpurgo!
VALPURGA Ha! Pomocník toho zvrhlíka!
Ten o tom všem musel vědět a ještě ra-
dil, jak mě obalamutit. /Bere knihy, kte-
ré leží na stole, a hází jimi zuřivě po Hu-
cipucovi/ Koukej mazat, ty kostelníku
pálená, ty lumpe mizerná, než tě roz-
trhnu vejpl jako slanečka!

HUCIPUC /prchá středem/

VALPURGA Tisíc sopek bouří v mé hrudi!
Běda tomu, kdo se tomu proudu lávy
postaví do cesty! /*Odejde postranními
dveřmi* /

DVANÁCTÝ VÝSTUP

1. VALPURGA
2. ANEŽKA
3. IRENA
- 4.

Flegmaticky

ANEŽKA Vyšla jsem mu pytlík na tabák.
Nezaslouží si ho. Měla bych ho teď roz-
trhat na cucky. Ale když jsem se s ním
tolik nadřela, tak už ho teda dovyšívám.

Sangvinicky

MARIE /Izabele/ Poslyš, jak se jmenuje
ten pán, co každý den projíždí šestkrát
na koni a osmkrát v kočáře před mým
oknem?

IZABELA Pan Nečásek.

MARIE Až si tě zase všimne, dáš tomu
Nečáskovi tenhle lísteček a řekneš mu,
že se v mém srdci vyčasil, takže snad
i pro něj nastane malinko lepší poča-
sí... Rozumělas?

IZABELA Ale slečno Marie...

MARIE Řekneš, co jsem ti poručila!

Melancholicky

IRENA /vystoupí postranními dveřmi
a vezme z poličky krabičku; sundá me-
dailón, který měla na krku/ V tomto
medailónu jsem nosila jeho vlasy. Jsou
černé jako jeho duše, jako můj osud.
Odpočivej v klidu, černá kadeří, moje
zešediví nenávisťi uražené lásky.

Cholericky

VALPURGA /přichází ze strany s velkým
balíkem dopisů/ A jeho dopisy hodím
do kamen! Ať shoří na popel! Nic jiný-
ho si nezasloužíš, ty prolhaný papíre!
/Zuřivě hází dopisy do kamen/
/Zvenčí slyšíme poštovskou trubku/

TŘINÁCTÝ VÝSTUP

1. VALPURGA,
u kamen
2. ANEŽKA,
klidně vyštvá
3. PŘEDEŠLÁ,
STEJSKAL,
pak KVÍDO
4. PŘEDEŠLÁ,
VEJSKAL,
pak FELIX

Sangvinicky

IZABELA Postilión už troubí.

MARIE Bráška jede!

IZABELA A miláček s ním.

MARIE O tom ani slovo! S tím je ámen!
Jednou provždycky!

IZABELA Musím se přece podívat...
/Rychle odejde středem/

Melancholicky

STEJSKAL /vejde ze strany/ Zdálo se mi,
jako bych zaslechl postilióna.

IRENA Ten zvuk mi vniká do srdce jako
pohřební hrany.

Sangvinicky

VEJSKAL /přiskotačt postranními dveřmi,
s rukou u úst napodobuje zvuk poštovní
trubky/ Slyšelas? Už je tady — ten náš
holomek!

Melancholicky

KVÍDO /vstoupí smutně středem/ Ó, můj
otče!

STEJSKAL Kvído! Můj Kvído! Ach, proč
mi rysy tvé tváře tak strašlivě připomí-
nají nebožku!

KVÍDO /s pohledem na obraz/ Matka!
Proč se nemůže těšit z našeho radostné-
ho shledání? /S pláčem se vrhne otci ko-
lem krku/

Sangvinicky

IZABELA /vstoupí středem, pronásleduje

ji Felix /Ale vy jste nějak dovolenej, pa-
ne Felixi! /*Odejde postranními dveřmi* /
FELIX Vždycky jsi měl fešandy pokojské,
táto, ale tahle je kápo!

VEJSKAL No počkej! Já ti dám obtěžovat
pokojskou! Sem, do otcovské náruče!
Vítám tě, Felixi, dej se obejmout! /*Objí-
má ho* /

FELIX Ty jsi ale veselá kopa, táto!

ČTRNÁCTÝ VÝSTUP

1. PŘEDEŠLÍ,
pak ROBERT,
VYKYPĚL
2. PŘEDEŠLÍ,
pak DŘIMOTA,
EDMUND
3. PŘEDEŠLÍ
4. PŘEDEŠLÍ

Flegmaticky

DŘIMOTA /přichází ze strany/ Poslyš, mně
se zdá, jako by přijel Edmund.

ANEŽKA Tak? Dost možná.

EDMUND /vstupuje středem, je velmi mír-
ný v projevu i v pohybech/ Rukulíbám,
tatínku. Jakkpak se ti vede, Anežko?

ANEŽKA Děkuju ti. Tak tak.

Melancholicky

KVÍDO /Ireně/ Sestřičko moje, pohled na
tebe mě naplňuje nejhlubší bolestí.

IRENA Ach, ani nevíš, jak já trpím!

Flegmaticky

DŘIMOTA /velmi pokojně/ No, to jsem
opravdu rád, že tě po třech letech opět
ve zdraví vidím.

ANEŽKA /Dřimotovi/ On je zdravý, ale
vy se roznemůžete, jestli se budete tak
nеспoutaně poddávat té bouřlivé rado-
sti!

Melancholicky

STEJSKAL /s hlubokou bolestí/ Kvído!

/Potlačuje pohnutí a kvapně odchází postranními dveřmi/

Sangvinicky

FELIX Jak se ti tu pořád vede, Marjánko?
MARIE Copak se může mladé, bohaté a hezké holce dařit jinak než dobře?
FELIX No, to mám radost!

Cholericky

ROBERT */prudce vchází středem/* Čert aby ty poštovní herky vzal! Na jejich zpuchřelý hnáty jsou odkázány touhy pasažérů! Oheň by měl všechno pohánět, nemělo by jezdit už nic než parní lokomotivy! Ale u nás — místo páry pořád jenom chciplý herky!

VALPURGA */pořád ještě u kamen/* Roberte! Bratře!

ROBERT Pozdrav tě pánbůh! Co tu děláš?

Sangvinicky

VEJSKAL Musím se honem mrknout, jestli mi nahoře zbylo ještě nějaké šampaňské. */Odejde postranními dveřmi/*

Flegmaticky

ANEŽKA Tatínku, takové scény vás přes-příliš dojmají, jděte dovnitř.
DŘÍMOTA Máš pravdu. */Odejde stranou/*

Cholericky

VYKYPĚL */rozčileně vchází ze strany — Robertovi/* Tak! Konečně se ráčil ukázat, milostpán synáček! Dal si na čas! Jak by ne! Proč by taky chvátal? Copak mu na tom záleží, jestli uvidí tátu a několik hodin dřív nebo pozděj? Mohls tam taky klidně zůstat! Když tobě na mně nezáleží, mně na tobě záleží ještě míň!

ROBERT Křivdíte mi, otče! Na každé stanici jsem klel netrpělivostí! Klel jsem tak, jak jenom může klít ten nejvzornější syn. Ale ti postilioni! Ty hajtry poštovní...!

VYKYPĚL Mlč! Není to pravda!

ROBERT Já nelžu, otče! Nevím taky, proč bych měl lhát!

VYKYPĚL Cože? Ty mi odmlouváš? Ztrať se z parády, lumpe mizerná! Nechci tě ani vidět!

ROBERT Ale otče...

VYKYPĚL Ani slovo už! Já tě naučím vážit si otce! */V zuřivosti odchází stranou/*

PATNÁCTÝ VÝSTUP

1.
ROBERT,
VALPURGA

2.
EDMUND,
ANEŽKA

3.
KVÍDO,
IRENA

4.
FELIX,
MARIE

Cholericky

ROBERT To je krásné uvítání...

VALPURGA Ach, nebýt mé andělské trpělivosti, dávno už jsem utekla.

Flegmaticky

EDMUND Anežko!

ANEŽKA Edmunde!

EDMUND Kdyby se po mně tatínek ptal, tak jsem hned zase zpátky. */Pomalou, ale nekarikovaně odchází/*

ANEŽKA No dobrá.

Sangvinicky

FELIX Říkej si, co chceš — i když ji třeba zarmoutím, já nemůžu jinak. Hoří mi půda pod nohama, srdce mám až v krku, musím za ní! */Kvapně odejde středem/*

MARIE Ty zase něco spískáš!

Melancholicky

KVÍDO */pro sebe/* Jak mě asi přivítá? */Nahlas/* Sestro, čeká mě těžká hodina. Žij blaze. */Odejde středem/*

IRENA Žij blaze!

Cholericky

ROBERT Musím pryč.

VALPURGA Kam?

ROBERT Jak se můžeš tak hloupě ptát?

VALPURGA Ty jseš ale hrubec!

ROBERT Jdu za Anežkou. Ať se těší, jestli mě už nemá ráda! */Odejde středem/*

ŠESTNÁCTÝ VÝSTUP

1.
VALPURGA

2.
ANEŽKA

3.
IRENA

4.
MARIE

Melancholicky

IRENA Teď nadešla chvíle, kterou jsem vykoupila hořkými slzami. A jaké zklamání mi přinesla.

Sangvinicky

MARIE Nedá mu to. Určitě přijde, svatoušek, myslí si, že nic nevím. Ale počkej! Pořádně si z něho vystřelím a pak — adié, ženichu!

Cholericky

VALPURGA Ten darebák nejde a nejde! A to je taky ten nejjasnější důkaz jeho viny! Ale třes se! Taková sprostota udělá z jehňátka tygra a z holubice divokého supa!

SEDMNÁCTÝ VÝSTUP

1.
VALPURGA,
EDMUND

2.
ANEŽKA,
ROBERT

3.
FELIX,
IRENA

4.
KVÍDO,
MARIE

Cholericky

EDMUND */středem/* Miláčku!

Flegmaticky

ROBERT */středem/* Miláčku!

Melancholicky

FELIX */středem/* Miláčku!

Sangvinicky

KVÍDO */středem/* Miláčku!

Flegmaticky

ANEŽKA Ach! To jsem se lekla! Pročpak nezaklepáte?

Cholericky

VALPURGA Ty — ty slivo! Ty lidskej odpadku! Ty se opovažuješ přijít mi na oči?

Sangvinicky

MARIE Ale, ale, tváříte se jako o funuse. Pročpak asi? Nejspíš proto, že vaše tajné spády vyšly najevo, co?

Melancholicky

IRENA Felixi, zlomil jsi mé srdce... Žij blaze na věky!

Cholericky

EDMUND */užasle/* Co to znamená — takové přivítání?

Flegmaticky

ROBERT */užasle/* Co to znamená — takové přivítání?

Melancholicky

FELIX /užasle/ Co to znamená — takové přivítání?

Sangvinicky

KVÍDO /užasle/ Co to znamená — takové přivítání?

Cholericky

VALPURGA Ha! Tenhle klid by dokázal i holubičí povahu přivést z míry! Takovou urážku si mám nechat líbit od člověka, který mě vydal na pospas posměchu — mlíkařek?

Sangvinicky

KVÍDO S hlubokou bolestí vidím, že se ke mně vůbec neznáš.

Melancholicky

FELIX Tak o tohle jde, Ireno? Upřímně a doopravdy, z očí do očí, podívej se na mě — jsem schopen tě podvést?

Flegmaticky

ROBERT Krk zakroutím každému, kdo o mně něco takového řekl!

Cholericky

EDMUND Co? Jaká mlíkařka? A proč se posmívala?

Flegmaticky

ROBERT Desettisíckrát ti odpřísáhnu...
ANEŽKA To by bylo všechno moc pěkné, kdyby se tomu dalo věřit!

Sangvinicky

MARIE Vy tichošlápku, vy!

Melancholicky

IRENA Tak tys mi nebyl nevěrný? Ach, dovol, ať se vypláču radostí na tvé hrudi.

Sangvinicky

KVÍDO Jdu. A budu prosit nebesa, aby to byla má poslední cesta. /Chce odejít/

MARIE Kvído!

KVÍDO Co ještě chceš?

Cholericky

VALPURGA /pro sebe/ Teď mi to padlo

na srdce jako kámen. Co když je opravdu nevinný...? Ten klid...

Sangvinicky

MARIE Co hned jančíš? Člověk přece může dát najevo trochu nedůvěry.

Cholericky

VALPURGA /pro sebe/ Kdopak ví, čemu se vlastně ta mlíkařka smála! Já jí ukážu, couře, a jemu, jemu ukážu, jak ho mám vroucně, neskonale ráda! /Nahlas/ Edmund!

EDMUND Nech si to ještě jednou pořádně projít hlavou a pak se mi vrhneš do náruče.

VALPURGA Ach, jakýpak dlouhý rozmyšlení! /Bouřlivě ho obejmě/

Melancholicky

FELIX Že naší lásce hrozí nebezpečí? Že se máš provdat za jiného?

Flegmaticky

ROBERT Kdo je ten samozvanec? A kde je? ... Roztrhám ho na cucky, jeho i tebe, jestli mu dáš přednost!

ANEŽKA Nojo, morduj lidi hned po dvou!

Sangvinicky

KVÍDO Má tě dostat jiný. Se mnou je konec! Se vším ... se vším je konec!

MARIE To snad ne. Musíš vymyslet nějaký šikovný plán!

Flegmaticky

ROBERT Anežko, jsi připravena přinést naší lásce jakoukoli oběť?

Cholericky

VALPURGA Musíš mě zbavit toho zatraceného soka.

Melancholicky

FELIX Odvážnému štěstí přeje.

Cholericky

EDMUND Všechno si důkladně promyslím.

VALPURGA Teď jdi, nebo tě tu nachytá otec.

EDMUND Napíšu ti.

VALPURGA Měj se hezky. /Odejde postranními dveřmi/

EDMUND Na shledanou!

/Odejde středem/

Flegmaticky

ANEŽKA Teď jdi, nebo tě tu nachytá otec.
ROBERT Napíšu ti.

ANEŽKA Měj se hezky! /Odejde postranními dveřmi/

ními dveřmi/

ROBERT Na shledanou! /Odejde středem/

Melancholicky

IRENA Teď jdi, nebo tě tu nachytá otec.

FELIX Napíšu ti.

IRENA Měj se hezky! /Odejde postranními dveřmi/

FELIX Na shledanou! /Odejde středem/

Sangvinicky

MARIE Teď jdi, nebo tě tu nachytá otec.

KVÍDO Napíšu ti.

MARIE Měj se hezky! /Odejde postranními dveřmi/

KVÍDO Na shledanou! /Odejde středem/

OSMNÁCTÝ VÝSTUP

1.

PRÁZDNÁ
SCÉNA

2.

DŘÍMOTA

3.

PRÁZDNÁ
SCÉNA

4.

VYKUK,
FELIX, KVÍDO,
ROBERT,
EDMUND,
HUCIPUC

Flegmaticky

DŘÍMOTA /sám, přichází ze strany a kouří/ Edmund! Edmúndé! Že už zase ně-

kam šel. To je strašné s těmi kluky ... má zřejmě neklidnou krev ... po otci ... nedá si chvilku pokoj. /Sedne si/

Sangvinicky

VYKUK /vstupuje středem/ Páni amanti jsou v kavárně naproti, hlavy sražený dohromady jako ovce, když zahřmí. Nad každým z nich se už přehnala bouřka žárlivosti, ale co z toho? Po takovém hromobití přijde sprška ženských slziček, uragán mužských přísah, mraky nedůvěry se rozptýlí a slunce lásky znovu vyjde v plný krása. Ba ještě krásnější, jako by nikdy žádná bouřka ani nebyla. To by tak scházelo! Co bych tím získal? Nic než pár šupů diškrece. A potom, až se milencům v makovici rozběskne, může přijít ještě pěkný numerus retardus vejprasku. A to zase ne! Pomsta je mým řemeslem! Pomsta na Hucipucovi. Kdo chce stavět na službách Hucipuce, zpláče nad vejdělkem. Zašlapu jejich štěstí do prachu tak, že je už co živ bude nevykartáčuje! /Hluk přede dveřmi/ Už jdou, takže se hnedky zatepla dovíme, co mají za lubem. /Schová se pod stůl/ /Felix, Kvído, Robert a Edmund vcházejí středem/

FELIX Jenom tahle cesta vede k vítězství. Ale musíme sebou hodit. Heslo: Jak se do lesa volá, tak se z lesa ozývá.

KVÍDO Ale co — co když ...

ROBERT Jdi do háje s tím svým ale. Jsi stejný jako Edmund. Ani jeden z vás není schopen jediné statečné myšlenky.

EDMUND Co máš pořád proti mně? Udělám všechno, co je potřeba!

FELIX Za prvé: Musíme dát děvčatům echo. Mluvit s nimi bych neradil, protože každý z nás má tu pozoruhodnou vlastnost, že ho otec jeho milované nemůže ani cítit. Musíme tedy jednat prostřednictvím dopisů. /Rovná na stole papíry/

KVÍDO Při mé příslovečné směle to skončí

tím nejhorším možným způsobem.
ROBERT Řekni mi, prosím tě, co zlého tě už potkalo?
KVÍDO Nic ... Ale mám takovou neblahou předtuchu a ta se určitě splní.
ROBERT Já mám taky předtuchu, ale ta se už splnila.
KVÍDO Jakou?
ROBERT Že jseš cvok!
FELIX Tak do toho! Chopte se pera, všechny rekvizity jsou připraveny.
EDMUND Udělám všechno a klidně si počkám, jak to dopadne. / *Všichni čtyři se posadí, dají se do psaní a přitom pokračují v rozhovoru* /
ROBERT Vůz obstarám já!
FELIX Dobrá.
KVÍDO A kam povede ta dobrodružná cesta?
FELIX Do Nového Města.
VYKUK / *vystrčí hlavu zpod stolní desky, vytáhne list papíru, pro sebe* / Nejdůležitější body si pěkně zaznamenáme! / *Píše na zemi* / Tak do Nového Města.
FELIX Je to dvě hodiny cesty za hranicí. Můj bývalý učitel je tam starostou.
VYKUK / *pro sebe* / Aha, chtějí pláchnout.
FELIX Do večera jsme zase zpátky a papírkům namluvíme, že jsme se tajně vzali. Pak nastane hromobití. Ale to přejde, my dostaneme nolens-volens požeňování, všechno hezky vyklopíme a ještě jednou padneme na kolena, vyprosíme si odpuštění, vstaneme, všechno se to začne objímat — dcery s otci, nevěsty se snoubenci, snoubenci s tchány, zátky budou vybuchovat, všichni si budou připíjet na zdraví, křičet vivat, všude samý smích, polibky a vtípkování. A tak zakončíme den jako čtyři nejšťastnější páry v celém městě.
VYKUK / *pro sebe* / Nejsem sice žádná zamilovaná kuchařka, ale tuhle polívku jim přesolím.
KVÍDO Už vidím, jak se na nás snáší neštěstí.

VYKUK / *pro sebe* / To jseš vedle, kamaráde! Neštěstí vám leží rovnou pod nohama.
ROBERT Přestaň, ty sejčku! Přivoláváš jenom smůlu. / *Bezděčně dupne nohou; Edmundovi, který sedí vedle něho* / Promiň, šlápl jsem ti na nohu.
VYKUK / *pro sebe* / Houbeles, to byla má ruka.
EDMUND Ani jsem si nevším.
VYKUK To věřím. Zato já zase jo. / *Všichni čtyři píš!* /

Flegmaticky

DŘIMOTA To by mě zajímalo, jestlipak se ten můj synáček za ta tři léta něco taky naučil? No a jestli nenaučil, stejně na tom starou bačkoru záleží. Z vědomostí jenom bolí hlava. Já jsem sice jaktěživ bolení hlavy neměl, ale musí to být ukrutně nepříjemný pocit.

Sangvinicky

HUCIPUC / *vstoupí středem, pozoruje čtyři milovníky* / Jak tady hezky spolu a ve svornosti sedí a píšou! Je to moc pěkný, když se mládež tak činí! To se pak rodičové můžou radovat.
FELIX Á, Hucipuc! To je dobře, že jdeš. Musíš doručit čtyři dopisy.
KVÍDO Nemohl by prostě každý z nás dát příslušný dopis své sestře?
FELIX Ani nápad! Teď musíme co nejrychleji zmizet. A pak — za co ho vlastně platíme? / *Hucipucovi* / A ty si důkladně prostuduješ adresy, ať to nepopleteš. Už se ti to jednou stalo!
HUCIPUC / *napůl pro sebe* / No bóže! Tak by to nebylo žádný neštěstí! Stejně je ve všech těch dopisech jedno a to samý. Milostný psaníčka by se vlastně vůbec nemusely psát a tiskárny by na tom ohromně trhly. Úplně by stačily čtyři vytištěný formuláře: jeden pro vyznání lásky, jeden na žárlivost, jeden na smířovačky a sliby, a jeden na definitivní rozchod. Kdyby se to dalo koupit pře-

dem vytištěný jako směnky, stačilo by vždycky jenom vyplnit jména a datum a zamilovanej svět by měl po starosti na věčný časy.
/ Nápadníci složili dopisy /
FELIX Teď mi teprv došlo, že nemáme pečeti. Ale pro něj / *ukazuje na Hucipuce* / to stejně není tajemství.
ROBERT Tak, všechno je hotovo.
/ Všichni odevzdají dopisy Hucipucovi /
HUCIPUC Abych nezapomněl: Je vám známo, že máme nového nepřítele?
VŠICHNI Nepřítele?
HUCIPUC Toho mydlifouse — Vykuka! Můj fištrón je mu trnem v oku a tak mi ve vašich záležitostech dělá všechno na potvoru.
FELIX Nakonec nám on tak zavařil u našich děvčat.
KVÍDO A **EDMUND** To je jasné.
ROBERT / *vyskočí* / Sem s ním — a já ho rozšlapu, rozmandluju, roztrhám, až se z něho budou piliny sypat!
VYKUK / *pod stolem* / Má situace začíná být překerní!
ROBERT Okamžitě ho sem přiveď, Hucipuci! Dostane ode mne ten největší výprask, jaký kdy viděl tento svět! Přiveď mi ho a odměna tě nemine.
VYKUK / *pod stolem* / Už vypisujou na mou kůži odměnu.
FELIX Teď není čas myslet na pomstu. Nejdřív ze všeho musíme provést svůj plán. Pojdte se mnou ... Počkat ... Kdepak je? ... Ztratil jsem náprsní tašku s Ireniným obrázkem. / *Hledá po kapsách* /
HUCIPUC Nejspíš vám spadla pod stůl, když jste psal.
/ Jde ke stolu a chystá se hledat /
EDMUND Dals mi ji na poslední zastávce, abych ti ji schoval. Tady je.
FELIX No vidíš!
ROBERT Tak a jde se!
EDMUND Kde mám rukavice? / *Hledá po kapsách* /

HUCIPUC Budou nejspíš pod stolem!
EDMUND Podívej se po nich. / *Hucipuc jde ke stolu a chce hledat* / Už je mám!
HUCIPUC Ták? Já hledám zásadně všechno, co se ztratí, pod stolem. To byste nevěřili, co všechno se pod stolem najde. Pod tímhle jsem se kupříkladu nacházel už i já sám. / *Kvídovi* / To jsem byl tenkrát v podezření kvůli vám — jako že já nosím od vás vzkazy. Starej pán se vrátil náhle domů a já neměl kam zmizet — tak šup pod tenhle stůl! To byla situace! Tuhle stojí pan Vejskal, támhle slečna Marie, tudle pokojská a já pod stolem. Hnedky vám to předvedu. / *Chce pod stůl* /
FELIX To víš! My máme teď zrovna čas poslouchat tvoje bláboly! Zaříd to s těmi dopisy ... Jdeme!
/ Všichni čtyři odejdou středem /
HUCIPUC Ti taky pořád ještě nemůžou pochopit, že jsem jeden z nejmazanějších chlapíků tohoto století. Mám nápad, kterej je porazí a toho odřichlupa položí na lopatky! Odevzdat dopisy — to je pro mě úplná hračka. Ale já ty dopisy slečinkám došikuju za přítomnosti jejich pantatíneků a svého úhlavního soka, toho šupáka Vykuka. A až to provedu, řeknu mu: To ziráš, co já dokázal, ty nádivo! A to bude můj největší triumf! Vyvolá všeobecný obdiv, jakej já to jsem kos vykutálenej! Fakticky, to je neodpustitelný omyl, že mě osud nepostavil do nějaký důležitý funkce! Nejsem sice mladík, nejsem ani krasavec, nejsem bohatej, ale jsem intelektuál! Příroda na mně v mnohým šetrila, ale na duchu si dala záležet přímo vzorně! Ba jo, je to takovej zvláštní nepoměr!
/ Odejde středem /

DEVATENÁCTÝ VÝSTUP

1.
PRÁZDNÁ
SCÉNA2.
DRÍMOTA3.
STEJSKAL,
vstoupí
postranními
dveřmi
a začne
soustředěně
pozorovat
obraz4.
VYKUK,
VEJSKAL,
MARIE,
HUCIPUC

Sangvinicky

VYKUK / vyleze / Teď bych moh sepsat ten nejnapínavější cestopis po džungli smrtelný úzkosti. Člověk, kterej sedí u stolu, si nemůže představit, co všechno cejtí člověk pod stolem. A já tyhle city poznal! Může se kdo divit, že ve mně každá žilka, co se před pěti minutama škvařila v smrtelný hrůze, řve touhou po odvetě? Vždycky jsem byl strážnej anděl lásky, rozhodně pokaždý, když z toho něco kápl. Ale teď musím jednat jako démon zla, jako duch pomsty, jako eumenidská fúrie. Až tam dokážou poměry dohnat holiče a kadeřníka!
/ Rovná si své holičské náčiní /

Flegmaticky

DRÍMOTA / pokuřuje / Můj syn teď dostane nejspíš nějaký ouřad. No, to ho tedy lituju. Každý ouřad je jenom trápení. A že by se chtěl ženit? To je taky jako boží navštívení. Být svobodný, mít majetček a nebýt vůbec nic, to všechno dohromady je ten nejbláženější stav, jaký je možnej na tomto světě. Co by ho

čekalo, kdyby dostal za ženu nějakou takovou — vzteklou opici?

Melancholicky

STEJSKAL / upírá neustále zraky na obraz a vstává / Taková byla! Vtělený anděl, jak tu stojí přede mnou na obraze. / Sedne si a maluje /

Flegmaticky

DRÍMOTA Nebo nějakou nudnou — co člověka div neuspí!

Sangvinicky

VEJSKAL / vejde ze strany s Marií, která upravuje kytici / Všehovšudy čtrnáct osob. Není to málo?

VYKUK / předstoupí / Pane Vejskale!

VEJSKAL No, dal jste si pěkně na čas!

VYKUK Jen si prosím pěkně hačněte a vlásky budou natotata jedna radost!

VEJSKAL / sedá si / Budete mou hlavu zanedbávat tak dlouho, až vás jednou připravím o vaši!

Flegmaticky

DRÍMOTA Měl bych si dát zase jednou hlavu do rychtyku, ale nestojí to za tu námahu.

Sangvinicky

VYKUK / připravil si lihový vaříč, drží želízka, tiše Vejskalovi / Pošlete svou slečnu dceru pryč!

VEJSKAL / tiše / Pročpak?

HUCIPUC / vstoupí středem se spoustou šatstva přes ruku /

VYKUK / zahlédne Hucipuce, tiše / Aby ho husa kopl, je pozdě! Už je tady!

VEJSKAL / tiše / Kdo?

VYKUK / stejně / Ten spiklenec!

HUCIPUC Ták, teď je všechno zase jako ze škatulky. Ale jak milostpán dovede ty šaty zřít, to by jeden nevěřil.

VEJSKAL Polož to tam. / Ukáže na židli vlevo vpředu /

HUCIPUC / pro sebe / No né, s tímhle jsem nepočítal! Ona stojí z druhé strany naproti. / Pokládá šaty na židli /

/ Vykuk a Vejskal jsou uprostřed, Marie vpravo, Hucipuc vlevo /

MARIE / pro sebe / Copak mi nenese žádnou zprávu?

VYKUK / češe a přitom tiše řekne / Hnedle něco uvidíte. Jenom pořád po očku pozorujte Hucipuce a nic na sobě nedávejte znát.

HUCIPUC / ukáže Marii kradmo dopis /

VYKUK Viděl jste?

VEJSKAL A sakra!

VYKUK Jenom tiše!

HUCIPUC / pověsí kabát na věšák na zdi vpředu vlevo a zastrčí dopis za límec jako cop /

MARIE / začne se tomu kradmo smát / No ne! Ten Hucipuc má ale nápady!

VYKUK / tiše / Všiml jste si, kam ho strčil?

VEJSKAL / potlačuje smích / Trčí tam jako cop!

Flegmaticky

DRÍMOTA Jo, jo, tak už to chodí.

Sangvinicky

HUCIPUC / nahlas Vejskalovi / Poručím se. / Na odchodu pro sebe / Triumf číslo jedna je dokonán! / Odejde středem /

MARIE / hledá příležitost, jak se dostat k dopisu / Hodil sem ty šaty tak halabala ...

VEJSKAL Nech je hezky ležet a jdi si po svém! Rád bych si promluvil s panem Vykukem.

MARIE Ale ...

VEJSKAL Řekl jsem — plav!

MARIE Jestli tatínek tu korespondenci načapá, to bude pěkná rotyka! / Odchází postranními dveřmi a chichotajíc se ohlíží se po dopisu /

VEJSKAL / Vykukovi / Co se tady vlastně děje?

VYKUK Zatím se neděje nic, ale má se dítě!

VEJSKAL Už mi svítá.

VYKUK Jen si to přečtete. Účes je jedna

báseň, klaním se uctivě. / Odejde středem /

VEJSKAL Počkejte, já vám přijdu na vaše spády! / Vezme dopis a čte /

DVACÁTÝ VÝSTUP

1.
PRÁZDNÁ
SCÉNA2.
DRÍMOTA,
ANEŽKA,
VYKUK,
HUCIPUC3.
STEJSKAL4.
VEJSKAL

Melancholicky

STEJSKAL Ach, nebesa! / Hlasitě si povzdechne /

Sangvinicky

VEJSKAL / čte a ušklíbá se / Od Kvída!

Melancholicky

STEJSKAL Štětce se mi chvěje v dlani!

Flegmaticky

DRÍMOTA Fajfka mi vyhasla v puse. To abych si ji znovu zapálil. A ten tabák taky ne a ne vyschnout ...

VYKUK / vstupuje středem / Milostpane ...

DRÍMOTA Copak si přeje pan Vykuk?

VYKUK Dát do pořádku hlavinku pana milostpána.

DRÍMOTA Necháme to raděj na zejtrék.

VYKUK Na zejtrék! Kdopak ví, jestli ještě zejtra bude na milostpánovi co česat!

DRÍMOTA Já vám nerozumím, pane Vykuku.

VYKUK Jestli si milostpán dneska vyrve všechny vlasy, co mu budu zejtra frizírovat?

DRÍMOTA Jenomže já si vlasy nikdy nevyrvu.

Sangvinicky

VEJSKAL / *dočetl* / Ten utřínos uřňukaná mou holku nedostane! — Já vím, co udělám! / *Strčt dopis opět za límec kabátu, který visí na zdi* / S tím se ještě pěkně povyrazíme! / *Vezme klobouk a se smíchem odchází středem* /

Flegmaticky

VYKUK Ani když vaše slečna dcera vezme roha s mladým panem Vykypělem?
DŘÍMOTA Co vezme? A s mladým Vykypělem? Hm, hm, hm.
VYKUK No? Co milostpán na to?
DŘÍMOTA Vůbec nic.
VYKUK Tak tedy šťastnou cestu.
DŘÍMOTA Nikam se nepojede.
VYKUK Ale jak tomu, vašnosti, chcete zabránit? To není jen tak!
DŘÍMOTA Když to není jen tak, svěřím to někomu jinému, protože já nic, co není jen tak, dělat nebudu.
ANEŽKA / *přichází ze strany* / Tatínku, bude Edmund k obědu doma?
DŘÍMOTA Ano, nebo možná nebude.
VYKUK Ať se kuchařka podle toho zařídí.

Melancholicky

STEJSKAL Nešťastnice! A tak záhy ...

Flegmaticky

HUCIPUC / *vstupuje středem* / Nesu vám botičky, milostpane.
DŘÍMOTA Dnes nikam nepůjdu, jsem nějak unavený.
VYKUK / *tiše Dřímotovi* / Budu teď dělat, jako že vašnostu češu, a hned něco uvidíte! / *Vezme hřeben a upravuje Dřímotovi vlasy; ten sedí uprostřed, Anežka stojí vpravo, Hucipuc vlevo* /
HUCIPUC / *pro sebe* / Aha! Už se dovtipila. / *Ukáže Anežce potají dopis* /
VYKUK / *tiše Dřímotovi* / Už se vám rozsvítilo?
DŘÍMOTA Hm, hm.
HUCIPUC / *po pantomimické domluvě s Anežkou vloží dopis do Dřímotova pytlíku* /

líku na tabák, který leží otevřený na stole /

VYKUK / *tiše Dřímotovi* / Teď ho vpašoval vašnostovi do pytlíku na tabák — jako nějakou extra pikantní směs.

DŘÍMOTA Hm, hm.

HUCIPUC Klaním se uctivě, milostpane. / *Pro sebe* / Triumf číslo dvě! / *Odejde* /

ANEŽKA / *chce se dostat k pytlíku na tabák* / Nemám vám nacpat fajfku, tatínku?

DŘÍMOTA Není třeba. Ještě jsem nevykouřil tuhle.

ANEŽKA Zdá se mi, že už tam nemáte tabák? / *Chce jít k pytlíku s tabákem* /

DŘÍMOTA Tak půjdeš, nebo nepůjdeš! Ať už jsi ve svém pokoji!

ANEŽKA Tatínek je dnes nějak přísný!

DŘÍMOTA Do mého tabáku nemá nikdo co strkat nos!

ANEŽKA / *pro sebe* / Jestli ten dopis najde ... Co se dá dělat? Musím prostě počkat, jak to dopadne. / *Odejde postranními dveřmi* /

VYKUK V pytlíku je teď všechno, co tam má být. Stačí nacpat si trochu poznání místo nejistoty a zapálit celý ten podvod plamenem vašeho spravedlivého hněvu. Rukulíbám, milostpane. / *Odejde středem* /

JEDNADVACÁTÝ VÝSTUP

1.

PRAZDNÁ
SCÉNA

2.

DŘÍMOTA

3.

STEJSKAL,
VYKUK,
IRENA,
HUCIPUC

4.

PRAZDNÁ
SCÉNA*Flegmaticky*

DŘÍMOTA Nejdřív si vezmu ten dopis, protože zatím vlastně nic nevím. Aspoň nic určitýho.

Melancholicky

STEJSKAL Všechno je ztraceno!

Flegmaticky

DŘÍMOTA To děvče může být úplně bez viny. / *Vyndá dopis z tabatěrky a pomalu ho otvírá* /

Melancholicky

STEJSKAL Nechám mrtvé na pokoji! / *Přestane malovat* /

Flegmaticky

DŘÍMOTA / *čte* / Duše mé duše, živote mého života! — No né, to je ale trouba!

Melancholicky

VYKUK / *vstupuje středem* / Nejponíženejší služebník, pane Stejskale. Bude vám líbo, abych vás teď pěkně do hladoučka oholil?

STEJSKAL Líbo? Drahý příteli, na tomto světě mi není nic libého! Pro mne za mne, třeba mě oholte! / *Sedne si* /

Flegmaticky

DŘÍMOTA / *čte* / Všechno je připraveno k útěku.

Melancholicky

VYKUK / *uvazuje Stejskalovi ručník a my-*

dlí ho / Jsou věci, kterým se člověk v životě nevyhne. Patří mezi ně nutnost dát si čas od času odřít vousy. Když to vezme do ruky pořádně holič, je to pořád ještě docela snesitelný. Ale když člověka odírá vlastní rodina, žena, dcera ...

Flegmaticky

DŘÍMOTA / *čte* / Unesu tě ještě dnes dopoledne! Hm, hm.

Melancholicky

STEJSKAL Vyjadřujete se obrazným způsobem. Má dcera ... to je teď moje jediné štěstí ...

VYKUK No, zatím vás ještě neodřela, ale ... / *Jako by se přerušil, ale dává pauze pikantní význam* / ... namydlené už byste byl.

STEJSKAL / *pochozí smysl* / Cože? Jak to myslíte?

VYKUK / *obtahuje břitvu* / Jste namydlené a já vás hnedlinky začnu holit.

Flegmaticky

DŘÍMOTA / *čte* / Až na věky věků s vroucí touhou a s planoucí žádostí Tvůj Robert. / *Potrásá hlavou* / Hm, hm.

Melancholicky

STEJSKAL Ne, ne, nic přede mnou neskrývejte! Myslel jste to jinak!

VYKUK / *holí ho* / A i kdybych to myslel jinak ... nic si z toho nedělejte, to se stává i spoustě jinejch rodičů.

STEJSKAL Ta vaše útěcha skrývá přival nejhorších tušení. Mluvte otevřeně, máte-li cit pro to, co se děje v otcovském srdci.

VYKUK / *holí* / Copak o to! Cit já mám — a pro všelicos. Prosim hlavinku nakloníme drobátko na druhou stranu, ták. Chci jen milostpánovi říct, že jsem na něco káp. A abych vás dlouho netejral, vyklopím to beze všech orací a okolků: Vaše slečna dcera chce pláchnout s tím fanfaronem Felixem tady od vedle.

STEJSKAL / *skryje si tvář do dlaní* / Má dcera? ... Je to možné? ...

VYKUK Ale milostpane! Teď máte mejdlo na rukách místo na tvářičce! Abychom začali zase od začátku.

STEJSKAL Ireno, má hodná, něžná Ireno!

Flegmaticky

DŘÍMOTA / *pokuřuje* / Jo, jo, tyhle rodinné nepřijemnosti, to jsou ty nejhorší, nejodšudnější nepřijemnosti ...

Melancholicky

VYKUK Musím vás přece oholit celého!

IRENA / *vejde ze strany* / Volal jste mě, otče?

STEJSKAL Volal?

VYKUK Jenom klid!

STEJSKAL / *tiše* / Její pohled mi rve srdce!

VYKUK Jestli sebou budete pořád mlít, říznu vás do nosu.

IRENA / *Stejskalovi* / Přejete si?

STEJSKAL Nic. Já už si nepřeju vůbec nic.

HUCIPUC / *vejde středem s hromadou šatstva* / Tady jsou vaše šatičky.

STEJSKAL Polož je támhle, na židli.

HUCIPUC / *dělá to, za otcovými zády přitom ukazuje Ireně dopis a strčil jej do kapsy kabátu, který pověsíl přes opěradlo židle* /

VYKUK / *kradmo sleduje Hucipuce, při holení tiše Stejskalovi* / Milostpane, teď jí za vašimi zády mával dopisem a strčil ho do kapsy vaší peleríny.

STEJSKAL To je ostudné! Ostudné!

VYKUK Jenom klid!

HUCIPUC Jinak milostpán neporoučí nic?

STEJSKAL / *zlomeným hlasem* / Nic, už nic.

HUCIPUC / *pro sebe* / No né, jak já umím celej svět opentlit, to je až k nevíře! Triumf číslo tři! / *Odejde středem* /

Flegmaticky

DŘÍMOTA No tohle ... hm, hm.

Melancholicky

VYKUK / *tiše Stejskalovi* / Teď račte, mi-

lostpane, dávat na *slečnu dceru majzla ... Vidíte, už se tam šine.

STEJSKAL / *nahlas* / Ireno!

IRENA / *právě se chystala připlížit se k židli, na níž jsou šaty; ulekaně* / Copak, tatínku?

STEJSKAL Víš přece, že mám rád samotu. Jdi do svého pokaje.

IRENA Hned. / *Pro sebe* / Nebesa, jestli ten dopis najde ...!

STEJSKAL Co je s tebou?

IRENA Už jdu. / *Pro sebe* / Ach, ten můj nepřející osud! / *Odejde stranou* /

VYKUK / *skládá holicí náčiní* / Ták, tvářinky jsou jako buchtičky! Ale jestli se vám nad tím dopisem trochu rozšklebí, má vina to nebude! / *Odejde středem* /

STEJSKAL / *sám* / Ach, ani téhle rány mě osud neušetřil! / *Vezme dopis z kapsy kabátu, otevře jej a začne číst* / Strašné, strašné! / *Čte tiše se silným vnitřním pohnutím* / To je nestydatost!

Flegmaticky

DŘÍMOTA Hm, hm. Nakonec se budu mu-set nějakým způsobem rozhodnout.

Melancholicky

STEJSKAL / *uloží dopis na původní místo* / Napřed se přesvědčím a pak ... / *Vezme klobouk a chce odejít* /

BRIGITA / *vejde středem* / Kampak, milostpane? Kudy račte?

STEJSKAL Na tom nezáleží, všechny cesty vedou do hrobu. / *Odejde středem. Brigita stranou* /

DVAADVACÁTÝ VÝSTUP

1.

VYKYPĚL,
VYKUK,
VALPURGA,
HUCIPUC

2.

DŘÍMOTA

3.

PRÁZDNÁ
SCÉNA

4.

PRÁZDNÁ
SCÉNA

Cholericky

VYKYPĚL / *vchází ze strany* / Roberte! Roberte! ... Kde zase trajdá, mezek zatracená, když ho volám? Nakonec se kvůli němu ještě rozčílím. / *Je slyšet někoho u prostředních dveří* / To je on! / *Chytne vcházejícího Vykuka pod krkem a smýkne jím dopředu* / Počkej, ty rošťáku, tobě já ukážu!

VYKUK Ale pane Vykypěle!

VYKYPĚL To jste vy? Myslel jsem, že jde můj syn.

VYKUK Pěkně děkuju za takový projev otcovskejch citů! Svoje potomstvo si tejurejte, vašnosti, podle libosti, ale ...

VYKYPĚL Vám to taky neuškodí! Proč jste nepřišel přesně? Oholit! / *Sedne si* /

VYKUK Hned! / *Připravuje si holičské náčiní* /

VYKYPĚL Tak mě hergothiml oholte!

VYKUK / *mydlí ho* / Hnedlinky!

VYKYPĚL / *opičí se po něm* / Hnedlinky! Hnedlinky! Už jste měl být dávno hotov!

VYKUK Nejdřív vás musím přece pořádně namydlit!

VYKYPĚL Jste moc drzý!

VYKUK Tak to chodí. Nevděk světem vládne. Člověk se drobátko pozdrží, protože je náhle postavenej do situace, že musí hájit vašnostovy zájmy, ochra-

ňovat čest vašeho domu, a vy hned s-člověkem jako se psem.

VYKYPĚL Cože jste dělal? Odpusťte! Pojd'te na mé srdce! Šlechetný příteli! / *Vrhne se mu na hrud'* /

VYKUK Co to vyvádíte? Celého jste mě zapra — zamydlil.

VYKYPĚL Mluvte, příteli, co jste učinil pro čest mého domu? / *Sedne si* /

Flegmaticky

DŘÍMOTA / *potřásá hlavou* / No tohle, opravdu musím říct ... Hmhm.

Cholericky

VYKUK / *začíná holit* / Kápl jsem na cosi podezřelého — nějaký oumysle a plány s únosem vaší slečny dcery.

VYKYPĚL / *vyskočí a chytne ho za prsa* / Lžeš, ty rabiáste!

VYKUK Sakra, pusťte mě přece!

VYKYPĚL Důkazy, ty halamo, nebo z tebe vytřesu duši!

VYKUK Tak mě aspoň nechte mluvit!

VYKYPĚL Důkazy!

VYKUK Pusťte mě ke slovu!

VYKYPĚL Tak mluv!

VYKUK Posad'te se hezky, tady ... ták ... a klideček! No! Člověk přece může mluvit a holit zároveň. Copak by jinak toho mohli holiči tolik napovídat? / *Vykypěl se posadí a Vykuk pokračuje ve své práci* / Podívejte se, celá věc začala takhle ... / *Valpurga vejde ze strany* / Slečna dcera ...

VALPURGA Řekněte mi, tatínku ...

VYKYPĚL / *prudce* / Raději mi řekni ty ...

VYKUK / *tiše* / Klid, ještě nesmíte dát nic na sobě znát.

HUCIPUC / *vstoupí středem* / Tady je hacafráček ... / *Nese šaty a pánský klobouk* / Klobouček byl kapánek nakřápnutej, jako by ho někdo nakop.

VYKUK / *tiše* / To je ten tajnej a dobrovolnej doručovatel.

HUCIPUC / *nenapádně ukazuje Valpurze dopis* /

VYKUK /tiše/ Jenom se na to podívejte,
jak drze na to jde.
VYKYPĚL /vyletí/ U sta hromů! /Valpur-
ga a Hacıpuc se leknou/
VYKUK /aby zastřel Vykypětlův výbuch/
Teď jsem milostpánovi málem proříz
všechny tepny najednou. /Vykypělovi/
Jenom zhluboka dýchat, jemnostpane,
žádný vzruchy!
HUCIPUC /se dorozumí znamením s Val-
purgou a vhodí dopis do klobouku/
VYKUK /sleduje to/ Hodil dopis do klo-
bouku! Ten je drzej jako opice!
VYKYPĚL /tiše/ Zalknu se vzteky!
HUCIPUC /pro sebe/ Tady byl úkol nejob-
tížnější — a taky je vyřešenej! /Na od-
chodu/ No né, taková vynalézavost mě
samotného naplňuje obdivem!
VALPURGA Říkal, že ten klobouk je nějak
zmačkaný. /Chce jít ke klobouku/
VYKYPĚL /prudce/ Co je ti do toho?
VALPURGA Chtěla jsem jenom ...
VYKYPĚL Víš, čo ty můžeš chtít? Ztratit
se z parády!
VALPURGA /na odchodu/ Jestli táta při-
jde na ten dopis, zboří celej barák.
/Odejde stranou/
VYKYPĚL /vyskočí/ Sem s tím vlastizrád-
ným dopisem! /Vezme dopis z klobouku
a zuřivě jej otevře/
Flegmaticky
DŘÍMOTA Položím dopis zase tam, kde
byl.
Cholericky
VYKYPĚL /dočetl/ Smrt! Jed! Mor! Hrom
a peklo! /Hodí dopis na zem a dupe po
něm/ Třeste se, vy zmije, třeste se před
mým hněvem! /S napůl oholeným obli-
čejem se vrhne do prostředních dveří/
VYKUK Ale — milostpán je oholený je-
nom napolovic! /Zvedne rychle dopis,
složit jej a dá zpátky do klobouku/ Mu-
sím za ním. /Rychle odejde středem/

TŘIADVACÁTÝ VÝSTUP

1.
VALPURGA
2.
ANEŽKA
3.
IRENA
4.
MARIE

Cholericky

VALPURGA /vyjde ze strany a opatrně se
rozhlédne/ Otec už tady není. Teď jde
jenom o to: má ten dopis, nebo ho ne-
má? /Radostně vyndá dopis a potichu
jej čte/

Melancholicky

IRENA /vstoupí ze strany a opatrně se
rozhlédne/ Zlé tušení mi říká, že otec
ten dopis našel. /Jde sklesle k židli, přes
níž jsou přehozeny šaty, a hledá v kapse
kabátu/

Sangvinicky

MARIE /vejde ze strany/ Táta je pryč, do-
pis je ještě tady. /Vezme rychle dopis
a potichu jej čte/

Flegmaticky

ANEŽKA /vstoupí ze strany/ Tatínek ode-
šel — Hned se podíváme, jestli zmizel
i dopis. /Hledá pytlík s tabákem/

Melancholicky

IRENA Nenašel ho. /Otevře dopis a poti-
chu jej čte/

Sangvinicky

MARIE Mám prchnout. /Směje se/ Ach,
člověk by z toho vylít komínem!

Cholericky

VALPURGA Jdu za ním! Žádná moc na
světě mě už od něho neodloučí!

Flegmaticky

ANEŽKA Hleďme, hleďme, nevyslídil ho.
/Otevře dopis a potichu jej čte/

Melancholicky

IRENA Chci to, co chce on! Ale musí to
skončit špatně, já znám svůj osud.

Flegmaticky

ANEŽKA Mám s ním uprchnout? No —
když uprchnout, tak uprchnout.

Sangvinicky

MARIE Můj Kvído!

Cholericky

VALPURGA Můj Edmunde!

Flegmaticky

ANEŽKA Můj Roberte!

Melancholicky

IRENA Můj Felixi!

ČTYŘIADVACÁTÝ VÝSTUP

1.
VALPURGA
2.
ANEŽKA
3.
IRENA,
BRIGITA
4.
MARIE,
IZABELA,
HUCIPUC

Cholericky

VALPURGA Především se musím přichy-
stat na cestu. /Odejde stranou/

Melancholicky

IRENA /volá prostředními dveřmi/ Brigi-
to!

Sangvinicky

MARIE Jen kdyby tady byla Izabela!

Flegmaticky

ANEŽKA Co si vezmu na sebe? /Odejde
zamyšleně prostředními dveřmi/

Melancholicky

BRIGITA /vejde ze strany/

IRENA Klobouk a šálu. /Brigita odejde
stranou/

Sangvinicky

HUCIPUC /vstoupí s Izabelou středem/
Hned tu budou — ti vaši čtyři mušketýři.

MARIE A já nejsem ještě hotová! Rychle,
Belo, můj klobouk, ten modrý.

IZABELA Hned.

MARIE Nebo ne, raděj ten narůžovělý.
Narůžovělá působí na útěku živěji.

IZABELA V takové situaci si člověk moc
nevybírám. Vezme co mu první padne do
ruky. /Odejde stranou/

Melancholicky

BRIGITA /s kloboukem a šálou vstupuje
ze strany/ Vy chcete odejít, slečno Ire-
no?

Sangvinicky

HUCIPUC Jakkak se máme, slečno Mar-
jánko?

MARIE Ach, mně je tak blaze, jako bych
měla letět až do oblak! Takové dobro-
družství, to je úžasné!

HUCIPUC Ba ba, upláchnout, to má svý
kouzlo, to je bez debaty.

Melancholicky

IRENA Neptej se, kam. Vnitřní hlas mi ří-
ká, že se s tebou shledám se slzami zou-
falství v očích. /Klesne na její hrud/

Cholericky

VALPURGA /vyjde ze strany v klobouku
a se šálou v ruce/ Kde se zapomněl?
Umřu netrpělivostí!

Flegmaticky

ANEŽKA /vejde s kloboukem a šálou ze
strany/ V životě jsem se tak rychle ne-
vypravila jako dnes!

Sangvinicky

IZABELA /vrací se s kloboukem a šálou/

PĚTADVACÁTÝ VÝSTUP1.
PŘEDEŠLÁ,
EDMUND2.
PŘEDEŠLÁ,
ROBERT3.
PŘEDEŠLÁ,
FELIX4.
PŘEDEŠLÁ,
KVÍDO*/Všichni muži vcházejí středem/**Cholericky*

EDMUND Valpurgo!

Flegmaticky

ROBERT Anežko!

Melancholicky

FELIX Ireno!

Sangvinicky

KVÍDO Marie!

Cholericky

VALPURGA Konečně! Nemohla jsem se tě dočkat!

Flegmaticky

ANEŽKA Ty už jsi tady?

Sangvinicky

MARIE Jdeš jako na zavalanou. Tatínek je pryč, tak si vyrazíme!

*Melancholicky*IRENA Přicházíš, aby sis mne odvedl... Ó, kéž bych dokázala potlačit svou zlou předtuchu. */Klesne v slzách na jeho hrud'/*

FELIX Neplač, brzo se vrátíme! A pak bude radost a veselo!

Flegmaticky

ANEŽKA Počkej, musím si vzpomenout, jestli jsem něco nezapomněla.

ROBERT Zapomeneš to hlavní, jestli sebou nehodíš!

ANEŽKA Musím ještě dát kanárkovi cukr.

*Sangvinicky*MARIE */vzala si od Izabely klobouk a šál*
— *Kvídovi/ Co je ti?*

KVÍDO Chvěju se, aby to dobře dopadlo.

MARIE To je ohromný, chlap a chvěje se!

Cholericky

VALPURGA Tak rychle!

EDMUND Vezmi si ještě něco na krk, abys nenastydla.

VALPURGA Ne, nic. Nesmíme ztrácet čas.

EDMUND Pojď, milovaná! */Chce s Valpurgou odejít středem/**Flegmaticky*ROBERT Pojď, milovaná! */Chce s Anežkou odejít středem/**Melancholicky*FELIX Pojď, milovaná! */Chce s Irenou odejít středem/**Sangvinicky*KVÍDO Pojď, milovaná! */Chce s Marií odejít středem/*ŠESTADVACÁTÝ VÝSTUP1.
PŘEDEŠLÍ,
VYKYPĚL2.
PŘEDEŠLÍ,
DŘÍMOTA3.
PŘEDEŠLÍ,
STEJSKAL4.
PŘEDEŠLÍ,
VEJSKAL*Cholericky*VYKYPĚL */středem/ Zpátky, zlotřilci!*

VALPURGA Ha!

SEDMADVACÁTÝ VÝSTUP1.
PŘEDEŠLÍ,
NANETA,
ZUZANA,
DRATVIČKA,
JEHLIČKA2.
PŘEDEŠLÍ,
GERTRUDA,
BABETA,
CYPRIÁN3.
PŘEDEŠLÍ,
MARKĚTA,
LIZETA,
ŽVÁSTAL,
CHRÁSTAL4.
PŘEDEŠLÍ,
ŠVIHULKA,
MIHULKA,
ČIPERKA,
ŽOFKA,
TEREZA*/Vstupující osoby vytvoří sbor/**Cholericky*VYKYPĚL */popadl hůl, Edmundovi/ Koukej mazat! /Bije ho, Edmund to přijímá odevzdaně/*VYKUK */vstupuje středem/ To je podle mého gusta!*

SBOR Je to zlá věc, když našinec vidí tak strašnou, hroznou věc!

Flegmaticky

SBOR Je to zlá věc, když našinec vidí tak strašnou, hroznou věc!

Melancholicky

SBOR Je to zlá věc, když našinec vidí tak strašnou, hroznou věc!

Sangvinicky

SBOR Je to zlá věc, když našinec vidí tak strašnou, hroznou věc.

/Opona/

DRUHÉ DĚJSTVÍ

/ Scéna se nemění /

PRVNÍ VÝSTUP

1.

VYKYPĚL,
DŘÍMOTA,
STEJSKAL,
VEJSKAL

/ sedí pohromadě /

2.

EDMUND,
ROBERT,
KVÍDO,
FELIX

/ radí se

a přecházejí
sem a tam /

3.

IRENA,
MARIE,
VALPURGA,
ANEŽKA

4.

VYKUK,
HUCIPUC,
IZABELA

Cholericky

VYKYPĚL Štěstí, že máme toho Vykuka
na své straně!

/ Dál se radí a potichu uvažují /

Flegmaticky

FELIX Buďme rádi, že jsme získali na
svou stranu Vykuka.

Melancholicky

/ Plačící Irena sedí v popředí, vedle ní
Anežka. Marie a Valpurga stojí spolu
stranou /MARIE Vykuk stojí při nás! A to nám dá-
vá naději.

Sangvinicky

VYKUK / je zabrán do hovoru s Hucipu-
cem a současně neustále koketuje s Iza-
belou / S nepřítelstvím je teď konec!
Jsme spolu alianc, protože máme jeden
společný a velkej cíl.HUCIPUC / lépe oblečen než dřív; stále
ještě trochu rozzlobený / Sám bych to
byl zvlád taky, protože moje duševní
schopnosti ...VYKUK Zdaleka nestačí na tak zašmo-
drchanou záležitost.

Flegmaticky

ROBERT / nevrle / Za všechno můžeme po-
děkovat tomu pucifousovi. Ten všechno
zabral — a zvrhl naši káru do bláta.FELIX Ale vytáhne ji z něho coby trium-
fální vůz a oslaví na něm vítězství svého
důvtipu.

Cholericky

VYKYPĚL / Dřímotovi / Nemáš mi doufám
za zlé, že nechci tvýho kluka za zetě?DŘÍMOTA Ani trochu. Vždyť já taky nech-
ci toho tvého ...VEJSKAL Všichni dřepíme ve stejné pasti.
Nemáme si co vyčítat.VYKYPĚL / Dřímotovi / Nemám nic proti
tvé dceři ...

DŘÍMOTA Ani já proti tvé.

VEJSKAL / ukazuje na Stejskala / Jsme na
tom všichni stejně. Všichni čtyři máme
zkrátka se svýma holkama jiný plány.
Ale pokud jde o syna, ten ať si vezme,
koho chce.VYKYPĚL
STEJSKAL Moje řeč!

DŘÍMOTA

VEJSKAL Ale dcery musí poslouchat!

VYKYPĚL A jestli nebudou, tak ať do
nich ...STEJSKAL Já jsem ten nejnešťastnější
otec! ...

Melancholicky

IRENA Já jsem ta nejnešťastnější dce-
ra! ...

MARIE Vzpamatuje se!

Cholericky

VEJSKAL Svého musíme dosáhnout stůj
co stůj! Holky si vezmou naše spolu-
žáky!

Sangvinicky

VYKUK Ale musíme držet při sobě! Jako
opravdoví spiklenci! / Jednou rukou vez-
me za ruku Hucipuce, druhou Izabelu /HUCIPUC Aby nebylo mejlky: Při sobě
držíme my dva. Ale tady / Ukáže na Iza-
belu / nepřichází v úvahu jinej pakt než
se mnou — až mi dá svý slovo u oltáře.

Melancholicky

IRENA Se vším je konec!

VALPURGA Že mě rozčilíš!

Cholericky

DŘÍMOTA Jenom aby se naši přátelé ne-
dověděli, že naše dcery mají už nápadní-
ky!VYKYPĚL O to se už postarám! Vletím do
nich jako blesk!

VEJSKAL No proč ne!

Flegmaticky

ROBERT / vstává / Kdybych tak mohl to-
mu lotrovi Vykukovi zakroutit krk!EDMUND Klid, jenom klid. Musíme si to
promyslet s chladnou hlavou.

KVÍDO Všechno marné, uvidíte!

Sangvinicky

VYKUK / Hucipucovi / Teď dobře poslou-
chej! Dám ti instrukce, jak se máš cho-
vat.HUCIPUC / Vykukovi, když zpozoruje, že
se pořád dívá po Izabele / Proč ale po-
řád vejráš tam, když to chceš vysvětlo-
vat mně? Jí nemáš co vysvětlovat! Kdy-
by jí bylo něco nejasný, postarám se
o její osvětlení já sám!

IZABELA Hucipuci, ty jsi ale kuba!

VYKUK Tak poslouchej... / Vysvětluje
mu svůj plán /

Cholericky

VEJSKAL Než se přijde na staré záležito-
sti, bude ruka v rukávě.

Melancholicky

ANEŽKA / velmi klidně / Dneska se mi to
všechno plete v hlavě... láska, strach,leknutí, zoufalství... až se bojím, že se
z toho roznemůžu.

Cholericky

VEJSKAL Naši přátelé odcestovali ze
Štrasburku v jeden den, každý zvláštním
dostavníkem.

VYKYPĚL A dnes by měli dorazit.

Sangvinicky

VYKUK Ženiši ze Štrasburku už přijeli
a vystoupili v hostinci U dlouhého nosu.IZABELA Ten název sedí. Pro tohle pan-
stvo jako šitej!

Cholericky

VEJSKAL Do večera se tu určitě objeví.
To by byla legrace, kdyby se zpozdili.
/ Vykypělovi a Dřímotovi / Už jsme se-
zvali hosty na zásnuby. Tak na shleda-
nou... mám ještě nějaké pochůzky ...

Sangvinicky

VYKUK Proto jsem se snažil vystrnadit
papírky z domu.

Cholericky

DŘÍMOTA Na mě už čeká fiakr. Vykuk mi
říkal, že taková projížďka je na mé ne-
duhy to nejlepší.VYKYPĚL Mně doporučil vinárnu. Aspoň
si tam spláchnu vztek.STEJSKAL A mně poradil, abych se roz-
ptýlil malou procházkou v boží přírodě.
A tak se jdu procházet.

Sangvinicky

HUCIPUC Ty máš ale za ušima! Jak ty si
umíš dělat z lidí blázny!

Cholericky

VEJSKAL Tak na shledanou! Uvidíme se,
jakmile budeme mít holky z domu a naši
přátelé budou s nimi uhánět do Štras-
burku.

/ Všichni čtyři odejdou středem /

Sangvinicky

IZABELA Ať něco nezvrtáš, Hucipuci! Ne-
bo mi nechod' na oči! / Odejde stranou /

DRUHÝ VÝSTUP

1.

PRAZDNÁ
SCÉNA

2.

PŘEDEŠLÍ

3.

PŘEDEŠLÍ,
IZABELA

4.

PŘEDEŠLÍ,
VEJSKAL

Sangvinicky

VYKUK Ze všeho nejdřív půjdeš...

HUCIPUC Ne, ze všeho nejdřív zůstanu tady! /Žárlivě stranou/ V její blízkosti ho samotného nenechám!

Melancholicky

VALPURGA Blíží se nebezpečí! To je něco pro mě! Vítězství, nebo smrt, to je moje heslo!

Flegmaticky

FELIX Jestli se mu ten kousek podaří, je deset dukátů málo.

ROBERT Tisíc nestačí!

EDMUND Pozor, pozor!...

Sangvinicky

VYKUK Čekáš tu na vejprask, co ti dluží pan Vejskal?

HUCIPUC Ne. Poskytl jsem mu dlouhodobý úvěr.

VYKUK Ale co když chce platit hned a v hotovosti...

VEJSKAL /vejde středem/ Ach, Vykuk! To jsem rád, že jsem tě tady zastihl! /Uvidí Hucipuce/ Ven!

HUCIPUC Chtěl jsem se jenom podívat, jestli tady není nějaký pár bot na vyčištění.

VEJSKAL Není! Ale je tu jeden kabát, co čeká na plácačku! Ten tvůj, rozuměls? ... Mít tak po ruce hůl!...

Flegmaticky

EDMUND Pětadvacet na jednoho — to není moc.

Sangvinicky

HUCIPUC Ó prosím, neračte se namáhat, já to obstarám kartáčem. /Rychle odejde středem/

VYKUK Raděj ho neděste, milostpane. Člověk se může od něj leccos dovědět.

VEJSKAL /velmi uchvátaně a tajemně/ Dobře, dobře. Ale na momentíček! Musím se vám s něčím svěřit, Vykuku.

VYKUK Copak to asi bude?

IZABELA /chce vejít postranními dveřmi, ale ustoupí zpět a poslouchá/

VEJSKAL Zamiloval jsem se.

VYKUK Jenom tak pro zábavu nebo se světlou vyhlídkou na svátost manželkou?

VEJSKAL S vyhlídkou, s vyhlídkou! Už se mi omrzelo žít jako vdovec. A vdově paní Holubinkové je vdovský stav taky na obtíž.

VYKUK Jasný! Dost možná, že by se v tom dalo něco dělat. Já ji totiž onduuju.

VEJSKAL Vážně? Ach, ty jsi k nezaplacení!

VYKUK Trefil jste do černého! U mě se pořídí jenom tenkrát, když se platí bez přestání.

VEJSKAL Dám ti tyhle tři dukáty: A ty to rozladění mezi mnou a paní Holubinkovou...

VYKUK Proměním v akord nejkrásnější harmonie.

Flegmaticky

KVÍDO Mluvíte, jako by to byla hotová věc.

Sangvinicky

IZABELA /vejde ze strany/

VYKUK Á, Izabela! /Něžně jí pokyne/

IZABELA /odchází středem a přátelsky přijímá Vykukovo pokynutí/

VEJSKAL Doufejme, že nic neslyšela. Je to nejpřísnější tajemství! Zatajil jsem to i před svými dětmi. Teprve až se Marie vdá...

VYKUK Chápu, chápu...

Melancholicky

IZABELA /vejde středem/ Promiňte, slečno Marie...

MARIE Bela... /K ostatním/ To je taky její zásluha, že se z nepřítele Vykuka stal přítel.

IZABELA Jo, ale udělala jsem to proti hlasu svého srdce a proti svejm zásadám!

Sangvinicky

VEJSKAL Poslyš, co má s tou Belou?

VYKUK Milostpán něco tuší?

Melancholicky

IZABELA Tvářila jsem se, jako bych byla do Vykuka zamilovaná.

Sangvinicky

VEJSKAL Ta přece patří Hucipucovi.

VYKUK Zrovna po mně šlíp.

Flegmaticky

FELIX /mluvil s ostatními o tomtéž/ Izabela si dělá z Vykuka legraci.

Melancholicky

IZABELA A ten tulipán tomu věří.

Flegmaticky

ROBERT Ta Bela je ale mazaná!

Melancholicky

IZABELA Až ho nebudeme potřebovat, řeknu pěkně Adié, kamaráde, jdi od válu!

Sangvinicky

VYKUK Hucipuc je samozřejmě přesvědčenější, že jedinej kohout na smetišti je on, a tak jsem...

Flegmaticky

ROBERT Ten odřichlup je ale truhlík, že to nepozná! /Robert, Edmund a Felix se smějí/

Sangvinicky

VEJSKAL To je ale legrace!

Melancholicky

MARIE Lidi jako on si nic jiného nezaslouží, než aby sklidili nakonec jenom výsměch.

/Marie, Anežka a Valpurga se smějí/

Sangvinicky

VYKUK Ten osel si nezaslouží, než aby se mu člověk vysmál. /Směje se nahlas, Vejskal s ním/

VEJSKAL Teď mi ale porad', co mám dělat v té své záležitosti.

VYKUK Chovat se dvorně, kupovat dárečky, zajít na návštěvu, až vám řeknu. Ale pozor! Pokud vím, byla už párkrát u vás?

VEJSKAL Jistě, ale... jsme teď na válečné noze...

VYKUK Jo, taková válečná noha se dává často hůř do pořádku než přeražená. Ale to si beru na starost já, aby sem nepochodovala ještě dnes — na zásnuby vaší slečny dcery.

VEJSKAL Člověče, kdybys to dokázal, byl bys anděl...

VYKUK Jděte nakupovat a spolehněte se na mě.

VEJSKAL Jistě, jistě, človíčku zlatá, naprosto na tebe spoléhám. /Odejde postranními dveřmi/

VYKUK /sám/ Sláva! Jeho slabou stránku máme odkrytou! Omotat si kolem prstu ostatní, to je pro mě hračka! /Odejde středem/

TŘETÍ VÝSTUP

1.
PRÁZDNÁ
SCÉNA
2.
PŘEDEŠLÍ,
VYKUK
3.
PŘEDEŠLÍ,
VYKUK
4.
VEJSKAL

Melancholicky

IZABELA Slečno Marie, musím vám prozradit velké, strašně důležité tajemství.

VŠECHNY /zvědavě/ Tajemství?

IZABELA /Marii/ Týká se to vašeho tatínka. /Šeptá jí tiše do ucha/

VALPURGA To musí být něco moc zvláštního, když si to šeptají do ouška.

ANEŽKA Vypadá to, že nám nedůvěřuje.

IRENA Od přítelkyně to hluboce uráží.

Flegmaticky

VYKUK /vstupuje středem/ S dovolením, pánové... Oč jde?

ROBERT /snaží se potlačit nevěli vůči Vykukovi, pro sebe/ Svrbí mě obě dlaně!

VYKUK Jdu se jenom zeptat, jestli souhlasíte se všemi body naší operace podle mého projektu.

VŠICHNI Souhlasíme! Naprosto!

FELIX Pojďte, projednáme všechno v mém pokoji! /Všichni odejdou/

VYKUK Tady souhlasej. To jsem tedy nečekal. /Odejde středem/

Sangvinicky

VEJSKAL /přichází ze strany, urovnává si oděv/ Jestli se nevyrovnam kdekterému mladíkovi, pak nevím... Teď se párkrát projdu pod jejími okny... abych vyvolal příznivý dojem. /Odejde středem/

Melancholicky

MARIE /k ostatním/ Všechno se dovíte, holky, ale musíte ještě počkat.

VALPURGA /velmi dotčená/ My o to tvoje tajemství nestojíme!

ANEŽKA Nech si to pro sebe!

IRENA Ale i naše srdce se před tebou navždy uzavřou, jako tvá ústa.

MARIE Nechápu, co proti mně máte?

VALPURGA Nikomu své přátelství nevnučujeme.

ANEŽKA To nemáme zapotřebí, díky bohu. Ale přehnalas to!

VALPURGA Je to prostě... nemám pro to slov!

MARIE Teď nevím, jestli se mám zlobit nebo smát?

ANEŽKA To máme přítelkyni!

ANEŽKA, VALPURGA Haha!

IRENA /zároveň/ Ó běda!

VYKUK /vstoupí středem/ Ale dámy, tohle nevypadá zrovna jako jednota! /Stranou/ Jakmile je babinec pohromadě...

VALPURGA Byly bychom zajedno, ale Marie...

MARIE Byla bych s nimi zajedno, ale Valpurga, Anežka a Irena...

VYKUK Tyhle hádky si nechte až po svatbě! Teď musíte mít na paměti jenom hlavní úder! Nepřítel nastupuje, republika lásky je ohrožená, já jsem byl jmenován diktátorem a ve své funkci nařizuji všechny rozepře odročit!

MARIE Za pět minut si na to už ani nevzpomenu.

VALPURGA Vynasnažím se ovládnout svůj oprávněný vztek.

ANEŽKA Vlastně to za rozčilování vůbec nestojí.

IRENA Už mlčím. Ale něco takového zanechá v duši smutek a zklamání.

Flegmaticky

FELIX /vrací se spolu s ostatními/ Tak dohodnuto! Naše stanoviště, hlavní stan,

odkud budeme řídit celou operaci, bude v kavárně naproti.

OSTATNÍ Výborně! Na shledanou!
/Všichni odejdou/

Melancholicky

VYKUK Dávejte pozor, co vás čeká v tý nový variantě našeho válečného plánu.

VŠECHNY Mluvte!

VYKUK /pro sebe/ Jak to vystřelily všechny najednou! Jenom mluvit a mluvit — na tom se ženský shodnou vždycky! /Nahlas/ Hlavní úkol zní: Nevítaní nápadníci musí sami a ze své vlastní vůle sbalit kufry a každé z vašich amantů musí získat přízeň příslušného tatínka, kterej ho zatím nemůže ani cejtít. Vy pro to musíte udělat dvě úplně snadné věci: Budete se chovat tak, jako byste se zamilovaly do ženicha, kterej za váma přijel... A to druhý nebude o nic těžší, protože jste všechny holky vlnadny: Musíte docílit, aby se příslušnej nápadník, kterej za váma přijede, zabouchl taky do vás.

VALPURGA Ale to je v naprostém rozporu s naším plánem!

VYKUK Jenom klid! Museli jsme sáhnout ke změně taktiky a strategie.

MARIE Tomu nerozumím. Vysvětlete nám...

VYKUK Ani nápad! Na to není čas. Diktátor vydal rozkazy a tím to končí.

VALPURGA Tak, dobře, Pojď, Anežko, jdeme.

/Odejdou středem/

MARIE Sbohem, Ireno.

IRENA Zradu na našem přátelství ti odpouštím, ale zapomenout na ni nemohu. /Odejde postranními dveřmi, Marie a Izabela středem/

ČTVRTÝ VÝSTUP

1.
VALPURGA,
NANETA
2.
EDMUND,
ANEŽKA
3.
VYKUK,
RMOUTIL,
VESELKA
4.
HACIPUC,
MARIE,
IZABELA,
VESELKA,
RMOUTIL

Sangvinicky

HUCIPUC /vejde středem/ Domácí tyran vytáhl paty. Musím si vyčihnout příležitost, jak říct Bele pár vážnejch slov... Má čistou duši, tahle Bela, ale čas od času se musí vyprášit, jinak by se na ní usadil prach marnivosti a do pláště věrnosti by se dali moli.

Melancholicky

VYKUK Nápadníci nejdou a nejdou. To je nepochopitelný!

Sangvinicky

MARIE /vstupuje s Izabelou středem/ Z toho si člověk nesmí nic dělat. /Odejdou stranou/

HUCIPUC Belo!

IZABELA No? Co bys rád?

HUCIPUC Já jenom kvůli Vykukovi. Byl jsem s tím byl svolnej jen pro legraci.

IZABELA Přestaň, vždyť já vím.

HUCIPUC Já jen abys nezapomněla, že jsem s tím byl svolnej jen pro legraci.

IZABELA /odejde postranními dveřmi/

Melancholicky

RMOUTIL /v cestovních šatech, zasmušilý, přichází středem/ Bydlí tady pan Stejskal?

VYKUK Aha! /Nahlas/ Ne, tady bydlí pan Vejskal.

Sangvinicky

VESELKA /v cestovních šatech, velmi ve-
sele přichází středem/ Bydlí tady pan
Vejskal?

HUCIPUC /stranou/ Aha, mý poslání začí-
ná. /Nahlas/ Kdepak, tady zůstává pan
Stejskal.

VESELKA Bravo! Šlápnu vedle, sotva ve-
jdu do domu.

Melancholicky

VYKUK Mám čest s panem Trampotou?
TRAMPOTA Ano.

Sangvinicky

HUCIPUC Račte bejt pan Veselka?
VESELKA Ano.

Melancholicky

VYKUK Pan Stejskal bydlí hned tady
v těch dveřích vedle.

TRAMPOTA Tak, tak... Děkuji, příteli.
/Odejde středem/

Sangvinicky

HUCIPUC Pan Vejskal bydlí hned tady
v těch dveřích vedle.

VESELKA Ták? Hahaha! To by byla švan-
da, kdybych přišel k nepravému!
/Se smíchem odejde středem/

Flegmaticky

ANEŽKA /vejde středem/ Ach, Edmunde,
já ti řeknu, že mi jde z toho všeho pořád
ještě hlava kolem.

EDMUND Nech mě teď v klidu přemýšlet.

Sangvinicky

HUCIPUC To jsem ho parádně napálil! Já
jsem ten největší filuta tohoto století!

Melancholicky

VYKUK /sám/ S tímhle bychom to měli
vyřízeno! Mám jenom strach, aby Huci-
puc něco nevyžvanil! Protože jeho ro-
zum, ať se namáhá sebevíc, nikdy nepře-

trumfne tu jeho úplně kolosální pito-
most!

VESELKA /středem/ Pan Vejskal je do-
ma?

Melancholicky

VYKUK /pro sebe/ Vejskal?

Sangvinicky

HUCIPUC /pro sebe/ Stejskal?

Melancholicky

VYKUK Aha, to je ten napálenej!

Sangvinicky

HUCIPUC /pro sebe/ Á, to je ten oblafnu-
tej! /Nahlas/ Je na procházce.

Melancholicky

VYKUK Není momentálně doma, ale sleč-
na dcera... /Ukáže k postranním dve-
řím/

VESELKA Tím líp! Překvapíme tedy ji!
Hlavní osobou je koneckonců tahle
slečna dcera. /Po špičkách a se smíchem
rychle odejde stranou/

Sangvinicky

HUCIPUC Je libo zajít za milostivou sleč-
nou?

TRAMPOTA /hlubokomyslně/ Milostivá
slečna... Bude milostivá i ke mně?
/Vzdychne a odejde stranou/

Melancholicky

VYKUK Že by to už bylo Hucipucovo dí-
lo?... No, na to se musím podívat.
/Rychle odejde středem/

Sangvinicky

HUCIPUC Tak nevím... Udělal jsem to
správně, nebo neudělal?

Flegmaticky

ANEŽKA Všechno to na mě působí tak
strašně silně!

EDMUND Sbohem, sestřičko! /Odejde
středem/

ANEŽKA Sbohem! /Odejde stranou/

Sangvinicky

VYKUK /vstoupí středem/ Tohos mi tam
poslal ty?

HUCIPUC Jo. A tam toho sem ty?

VYKUK Ano.

HUCIPUC Jde to jedna radost!

VYKUK Vidíš, co znamená chytře vymy-
šlenej plán!

HUCIPUC No jo. Ale to mi snad přiznáš,
že ta tvá šikovnost taky sama na všech-
no nestačí? Že si občas i náhoda zaslou-
ží pořádněj tuzér!

VYKUK No bodejť! Kdyby nebylo náho-
dy, co by se na světě vůbec přivedlo ke
zdárnému konci? Náhoda je mateřský
mlíko, kterýho se každěj plán musí napít
co hrdlo ráčí, jestliže chce vyrůst do pl-
nýho úspěchu. Ale tomu ty rozumíš jako
kocour bibli. Jdi teď ze všeho nejdřív
nahoru k Cypriánovi, sluhovi od pana
Dřímoty, a omrkní, jestli se mu dá věřit.
Já se zatím dohodnu s Nanetou od Vy-
kypělů.

HUCIPUC S Nanetou?

VYKUK /s prstem na ústech/ Pst! Jdeme!
/Odejde středem/

HUCIPUC A ten se odvažuje pozvednout
oči k mé Bele? No počkej, Vykuku!
/Zahrozí mu pěstí a jde za ním/

Cholericky

VALPURGA /vstoupí s Nanetou středem/
Tatínek se po mně neptal, když odchá-
zel?

NANETA Ne, šel s ostatními pány...

VALPURGA A od Edmunda taky nemáš
zprávu?

NANETA Dneska jsem s ním ještě nemlu-
vila...

VALPURGA Taky s ním nemáš co mlu-
vit!... To by tak scházelo, aby služka
mluvila s mým vyvoleným! Jděte! /Ode-
jde stranou/

NANETA /chce odejít středem, ale ve dve-
řích narazí na Vykuku/

PÁTÝ VÝSTUP

1.
NANETA,
VYKUK,
BOURIL,
HNÍPAL

2.
CYPRIÁN,
HUCIPUC,
HNÍPAL,
BOURIL

3.
PRÁZDNÁ
SCÉNA

4.
PRÁZDNÁ SCÉNA

Flegmaticky

CYPRIÁN /středem/ Co je moc, to je moc!
Boží dopuštění v domě! /Odejde stra-
nou/

HUCIPUC /středem/ Zdálo se mi, jako
bych slyšel Cypriána!

Cholericky

VYKUK Nanetinko, krasotinko, na slovič-
ko, v naprostý důvěrnosti!

NANETA Žádný důvěrnosti — jelikož
k vám necítím žádnou důvěru!

Flegmaticky

CYPRIÁN /s námahou táhne ze strany le-
nošku/ Au, au! /Postaví ji do popředí
vpravo/ To mě oddělá!

HUCIPUC Co se taháš s tou lenoškou?

CYPRIÁN Milostpán ji chce mít tady. Aby
se do ní mohl svalit hned, jak se vrátí
z procházky. A vydechat se.

Cholericky

VYKUK Doufám, že nejdeš proti mně?

NANETA To zrovna ne, ale s tebou taky
ne.

Flegmaticky

HUCIPUC Řekni mi, Cypriáne...

CYPRIÁN Dnes už nejsem mocen jediný-
ho slova, protože v tomhle domě mi
snad sedřou kůži z těla.
/Odejde středem/

HUCIPUC To je ale kůže líná!

Cholericky

VYKUK /chytne Nanetu, která mu chce
uklouznout / Takhle mi neutečeš!

NANETA Někdó jde!

BOUŘIL /v cestovním obleku středem /
No prosím! Služebnictvo se tu muchlá,
místo aby v předsíni informovalo hosty!

NANETA /uteče středem /

Flegmaticky

HNÍPAL /v cestovním obleku středem / By-
dlí zde ... / Zívne /

Cholericky

VYKUK Milostpán si přeje?

BOUŘIL Mluvit se svým přítelem Vykypě-
lem!

VYKUK S tím?

Flegmaticky

HUCIPUC Mohl byste mi příležitostně říct,
co hledáte?

HNÍPAL Svého přítele Dřímotu ...

HUCIPUC Ahá!

Cholericky

VYKUK Ten bydlí vedle. Jděte tam do
těch dveří naproti.

BOUŘIL K čertu, dali mi špatnou adre-
su! ... Všechno je na tomhle světě úplně
naruby! / Odejde prudce středem /

Flegmaticky

HUCIPUC Pan Dřímota bydlí ve dveřích
vpravo, zmejlil jste se.

HNÍPAL To je chyba, to je chyba! / Zahlé-
dl lenošku / Takový krásný kanape ...

HUCIPUC Tady bydlí pan Vykypěl ...

HNÍPAL Hm, hm, hm. / Odejde pomalu
středem /

Cholericky

VYKUK /sám / Teď musím honem upo-
zornit slečnu Valpurgu.

Flegmaticky

HUCIPUC /samolibě se usmívá / No ne!
Vedu si čím dál tím důvtipněj! Jestli jich

budu muset ještě pár poslat do jinejch
dveří, překonám sám sebe.

Cholericky

HNÍPAL /vstupuje středem / Ohlaste mne.

VYKUK /stranou / To je určitě Hnípal! Má
to napsaný na kontrfeji. / Hlasitě / Hle-
dáte pana Dřímotu?

HNÍPAL Pana Dřímotu a páně Dřímotovu
dceru.

Flegmaticky

BOUŘIL /středem / Pán domu je přito-
men?

HUCIPUC Ne. Není.

BOUŘIL A dcera?

HUCIPUC /poněkud dotčen Bouřilovým
přikrým jednáním / Ta je.

Cholericky

VYKUK Jen račte dál!

HNÍPAL /odejde stranou /

Flegmaticky

BOUŘIL /pozoruje Hucipuce, pro sebe / Co
je to za individuum? Co chce? Proč se
tak podezřele ochomejtá v blízkosti mé
snoubenky? Toho si musím vzít na paš-
kál. / Odejde stranou /

ŠESTÝ VÝSTUP

QUODLIBET – TERCET

VYKUK,
HUCIPUC,
IZABELA

Melancholicky

VYKUK To bude dobrý, říkám vám já,
Vyuk,

říkám, že zvládnú všechno, jen klid,
jen držet zobák, jinaké si můžu
ledaco hromského zavařit.

/ Odejde středem /

Flegmaticky

HUCIPUC Říkám, že zvládnú všechno,
jen klid,
jen držet zobák, jinaké si můžu

ledaco hromského zavařit.
/ Odejde středem /

Sangvinicky

IZABELA /vejde postranními dveřmi /

Láska je radost? Prý naopak,
prý žalost odjakživa!

Ne, přesto nevěřím, že to tak
opravdu bývá!

Vzdor mračnům pokaždé si k nám
sluníčko cestu klestí
a proto se ho nezříkám,
je to mé štěstí!

HUCIPUC /vejde středem /

Izabela by mi měla
dát hned pusy, ano, ty!

Melancholicky

VYKUK /vejde středem /

A já si dám bacha,
co to tam s ní tlachá.

/ Poslouchá u postranních dveří /

Sangvinicky

HUCIPUC

Láska mi nedá pokoje, proč děláš
drahoty?

Melancholicky

VYKUK Amorek dělá divy,
ne, neminul svůj cíl!
Jak něžně na ni civí
a jak se naplnil
zároveň i můj cíl!

Sangvinicky

HUCIPUC Jsem z toho celý divý,
jsem u konce svých sil.
Vyuk je lump, je křivý,
kdopak by nežárnil!

IZABELA Dostane svůj díl!

dostane svůj díl!
Tak ty bys mi byl
nevěřil?

Melancholicky

VYKUK Dřív než tě Hucipuc prohlídne,
musíš tu děvenku lapit, ne?

Sangvinicky

IZABELA La la la la, la la la la

VYKUK /vejde středem /

Co tu pořád chceš? Pudeš?

Nepudeš?

Nestůj a pod! Tak pod!

HUCIPUC A ty nepudeš? Co mi tady řveš?
Neřvi tak hloupě a pod! Už sebou
hod!

/ Oba odejdou středem /

IZABELA Pročpak mi, miláčku, nevěříš?

Jsi, blázínku, mému srdci blíže
než nevím kdo! Ano! Mám tě ráda,
tak proč se trápíš, nešťastníku?
Ne. Vlastně je líp, když srdce

strádá:

to souzení máš za trest, víš.

Flegmaticky

HUCIPUC /vejde středem /

Nic mě nepotěší, vskutku,
ani štamprle, už nic!

Zpívám píseň plnou smutku,
v srdci žalost a nic víc!

Už si ani nezavejskám, ne!

Sangvinicky

IZABELA Na lukách i nad srázy

ať nás růže provází,
la la la

/ Odejde středem /

Cholericky

VYKUK /přichází středem /

Dnes mě velice
zlobí palice,
učesat bych měl
jednu madmazel,
ale nejsem fit,
není tady klid ...

Krucinál, ztrácím apetit!

/ Vytáhne paruku a začne ji načesávat /

Flegmaticky

HUCIPUC Jsem kaput, škoda žít!

Cholericky

VYKUK Ne, mou firmu neohrozí

žádněj Francouz, povídám,
neznám větší virtuózy
v česání dam než jsem sám.

Melancholicky

IZABELA /přichází středem/

Na naši slečinku padla hrozná tíseň,
není jí do zpěvu. Mám tu její
píseň...

/Listuje v notách a začne zpívat podle nich/

Kudy se dám? Stranou
za svou milovanou,
do okýnka nahlídnou a tam,
tam se moje láska
s jiným chlapcem laská,
vtom už s ranou v srdci utíkám,
s ranou, s bolestí,
hledám rozcestí,
kde se cesta s cestou proplétá,
ale která z cest
asi může vést
ze vsi nebo rovnou ze světa?

Cholericky

VYKUK /přichází postranními dveřmi/
Drží ho na řemeni
pro svoje potěšení!

/Odejde středem/

Sangvinicky

HUCIPUC /přichází středem/

Je tady nebo není
mé zlaté potěšení?
La la la atd.

/Ukryje se v pozadí/

Sangvinicky

IZABELA /přichází středem/

Drzoun. Všechno má své meze!
Uteču mu, třeba tudy!
Vržou schody! Co sem leze?
Už se žene!
Ha. Tady je!

VYKUK /přichází postranními dveřmi/
Chci tě obejmout! Jen patnákrát!
Jen lehce!

IZABELA Někdo jde, ne?

VYKUK Milost! Hořím láskou, opustit mě
nechce!...

Nevyšlo dosud na světlo,
jak jsi, mé děvče, zametlo
s Hucipucem, s tím oslem!

HUCIPUC Myslíte mě?

IZABELA, VYKUK Je to on? Je!

IZABELA Na nose ti čtu, chlape,
výčitky, jsi ty kus trdla!
Po štěstí si tu šlape,
asi mu kúra mozková
nadobro ztvrdla!

VYKUK Má parohy, to chápe,
a navíc na něj slečna spouští z plna
hrdla!

Už toho mám dost! Zkrátka,
má pomsta bude sladká:
Komu není shůry dáno, atakdál...
Dál už víte, co by marně kupoval!

/Odejde středem/

HUCIPUC Srdce bije, bouří, co je s ním?

IZABELA Styď se a radši už zmizni!

HUCIPUC Nevím, proč se ještě
rozmejšším!

IZABELA Jiného poctím svou přízní!

HUCIPUC Krev mi kysne v žilách, to je
asi tím...

IZABELA ... že se někdo špatně zachoval!

HUCIPUC Ano, když mu někdo
pořád lhal,
zbejvá v srdci leda hněv a žal!

Cholericky

VYKUK /středem/ Pěkně prosím, mám tu
svůj...

... klobouk! Tenhleten je můj!

Vykypěle, vyzdob dům,
bude svatba, bude šum!

Sangvinicky

HUCIPUC Belo, tak už netrucuj.

Víš, kdo prosí? Já! Ten tvůj!
Tenhle dům je hroznej dům,
málo přeje ženichům.
Bum, bum, bum, atd.

IZABELA La la la atd.

/Oba odejdou/

VYKUK Když někdo řve: Hergot, fuj!
Řeknu si: Jen pokračuj!
Mám nevěstu! Bude šum!

Jemu řeknu: Hele,
toužím po tvý Bele
a ty utřeš pusu,
až ti tu tvou husu
vyfouknu a k tomu
očepenou domů
povedu, to bude šum!
Ať si potom rve své vlasy,
marně v sobě hasí
hněv a plný žluče
o zeď hlavou tuče,
oběsí se vzteky,
skončí na dně řeky,
bude svatba, bude šum.

/Odejde středem/

SEDMÝ VÝSTUP

1.

VALPURGA

2.

BOUŘIL

3.

PRÁZDNÁ
SCÉNA

4.

PRÁZDNÁ
SCÉNA

Flegmaticky

BOUŘIL /vstupuje ze strany/ Má snou-
benka je anděl! Líbí se mi přímo ďábel-
sky! Ale ten prcek, co se tu prve ocho-
mejtal, ten mi nejde z hlavy. Musím se
mu podívat na zoubek... Hrom a pe-
klo! */Odejde středem/*

Cholericky

VALPURGA /ze strany/ Můj nápadník
usnul při vyznání lásky! Přesto jsem na
něj udělala dojem a on vzplanul jako
věchet slámy. Je to ale prapodivný pa-
tron. */Odejde středem/*

OSMÝ VÝSTUP

1.

PRÁZDNÁ
SCÉNA

2.

PRÁZDNÁ
SCÉNA

3.

BRIGITA,
IRENA

4.

MARIE,
IZABELA

Melancholicky

BRIGITA /středem/ Osudová hodina mé
ubohé slečny udeřila.

IRENA /ze strany/ Ach, Brigito, představ
si...

BRIGITA Co se stalo?

IRENA Ten cizinec se do mě šíleně zami-
loval!

Sangvinicky

MARIE /s Izabelou ze strany/ No ne, ten
pan Trampota se může láskou uvzdychat!

IZABELA Však jsem slyšela, jak vám své
vyznání celý vyvzdychal.

Melancholicky

IRENA /dívá se stranou/ Hrůza! Myslím,
že jde.

DEVÁTÝ VÝSTUP

1.
PRÁZDNÁ
SCÉNA2.
PRÁZDNÁ
SCÉNA3.
PŘEDEŠLÍ,
VESELKA,
LIZETA,
MARKÉTA4.
PŘEDEŠLÍ,
TRAMPOTA*Melancholicky*

VESELKA /volá ze strany/ Kdepak je má slečna nevěsta? A pročpak je tak zaka-boněná?

Sangvinicky

TRAMPOTA /smutně ze strany/ Proč má nevěsta přede mnou utíká?

Melancholicky

VESELKA /stranou/ To je zlatíčko!

Sangvinicky

TRAMPOTA Jako se polární záře třpytí nad severním pólem, tak se vaše láska vynořila na horizontu mého života, aby matnými paprsky zazářila do temnot mého srdce.

IZABELA /pro sebe/ To jsou zřejmě ga-lantnosti podle poslední módy!

Melancholicky

VESELKA Něco mě napadá, krasotinko! Kdepak je služebnictvo? /Volá středem/ Hej! Kdo má ruce a nohy, všichni sem! /Ireně/ Dnes večer tu bude bál!

IRENA Ples? To vás nesmí ani napadnout! Otec miluje samotu a klid.

VESELKA A to já vnesu do domu úplně nový tón!

Sangvinicky

MARIE /Tramptovi/ Musíte prominout,

že už nemohu poslouchat váš rozkošný způsob vyjadřování, ale přípravy na dnešní ples...

TRAMPOTA Ples? Ples! Nesnáším tohle slovo! Kde má být ten ples?

MARIE Tady. Tatínek ho dnes pořádá na oslavu našeho zasnoubení.

TRAMPOTA To se musí zrušit!

Melancholicky

LIZETA A MARKÉTA /vcházejí středem/

BRIGITA Milostpán poroučí?

VESELKA Sežeňte všechno, co se dá na-honem sehnat! Objednejte muzikanty! Nakupte jídlo, všechno, co je dobré a drahé! A hlavně víno, sudy vína! A ještě víc svíček! Tady jsou peníze! /Dává Markétě peněženku/ Ale honem! Rychle, vesele, čile...! /Lizeta, Markéta a Bri-gita odejdou středem/

Sangvinicky

TRAMPOTA Ples! To by byla moje smrt! /Izabele/ Všechno rychle oběhněte! Žádný ples! Vyloučeno! Všechno zrušit!

Melancholicky

VESELKA /Ireně/ Přivezl jsem s sebou kamaráda ze Štrasburku. Má tady fůru známých, já tu mám nějaké známé z dřívějšíka, a ti všichni musí přijít! Bude to sice improvizovaný ples, ale ples come il faut. /Spěšně odejde stranou/

Sangvinicky

TRAMPOTA Přivezl jsem s sebou tetičku a jejího švagra. Dvě tiché, zádumčivé bytosti, duševně se mnou spřízněné. Kromě nich nechci na našich zasnoubách vidět živou duši.

MARIE Už se nemůžu dočkat, až se s nimi seznámím. Hned jsem zpátky. /Odejde středem/

TRAMPOTA /ji doprovodí a pak odejde stranou/

Melancholicky

IRENA Nebesa! Co z toho bude! /Odejde středem/

DESÁTÝ VÝSTUP

1.
VYKYPĚL,
VYKUK
převlečený
za buržikózního
chvastouna
s karikovaným
chováním, pak
EDMUND2.
PRÁZDNÁ
SCÉNA3.
PRÁZDNÁ
SCÉNA4.
VEJSKAL,
MARIE*Cholericky*

VYKYPĚL /za ním Vykuk/ Už toho mám dost, pane! Jděte mi tři kroky od těla!

VYKUK /karikuje prušácký způsob mluvy/ Haha! Já vám půjdu naopak na tělo! Urazil jste mou čest a to chce krev!

VYKYPĚL Nechte mě na pokoji!

VYKUK Vyloučeno! Vy jste nenechal mou čest taky na pokoji!

VYKYPĚL Vždyť jsem o vás sotva zavadil.

VYKUK Dupl jste mi ve vinárně na nohu a urazil mě tudíž na cti!

VYKYPĚL Copak nosíte svou čest v holi-ce?

VYKUK Tak jest! V botě jsem já a čest je ve mně, ergo kladívko je v botě zrovna tak jako já!

VYKYPĚL Vůbec jsem si vaší nohy pod stolem nevším!

VYKUK Už tahle přezíravost vůči mé oso-bě se kvalifikuje jako urážka na cti. Mu-síme se bít!

VYKYPĚL Poručím sluhům, aby vás bez odkladů srazili ze schodů!

VYKUK Já se vás chytnu a poletíte se mnou!

VYKYPĚL Co vlastně, k čertu, po mně chcete?

VYKUK Vaši krev...! Čest je jako fajnový prádlo, do kterého se halí duše vzdělaného člověka. A proto se taková čest musí pořádně prát. Ale ne vodou a mýdlem. Jenom krev nactiutrhače zbaví mou čest takový poškrvny!

VYKYPĚL /Vykukovo suverénní jednání ho zahání stále víc do úzkých; pro sebe/ Ztracená záležitost! /Nahlas/ Na souboj jsem už starý.

VYKUK A je to snad moje vina? Měl jste mě urazit před dvaceti lety! Ostatně, hahaha, to by vůbec nešlo, protože tenkrát jsem ještě žádnou čest neměl. Byl jsem ještě usmrkanec, hahaha! Prostě a jasně, na výmluvy není čas! Promluví pistole! /Vytáhne z kapsy pistole/

VYKYPĚL /pro sebe/ Krucinálfagot! Já se toho chlapa nezbavím!

VYKUK Zásadně nosím s sebou dvě nabité pistole. Abych je měl po ruce, kdykoliv se někdo nebo něco dotkne mé cti. Můžete volit! /Nabízí mu pistole/

VYKYPĚL Už jsem řekl — ne!

VYKUK Pane, jestli se budete cukat, zastřelím vás jako křepelku! /Útočí na něj/

VYKYPĚL Ten chlap úplně zdivočel! Haló, lidi! Všichni sem! Pomoc!

EDMUND /vejde středem/ Co se tu děje?

VYKYPĚL Ten člověk mě chce zavraždit!

VYKUK Dotkl se mé cti a nechce se bít!

EDMUND /dorozuměl se s Vykukem gestem/ Pane Vykypěle, jednáte velmi moudře, když se chcete vyhnout souboji. Jste velmi vznětlivý a k pistoli patří chladná hlava a pevná ruka. Bude mi ctí udělit tomu tluchubovi pořádnou lekci místo vás... Vám je to přece jedno, jestli se bijete se mnou nebo s tímto pánem, ne?

VYKUK Naprosto! Má čest chce krev! Krev nactiutrhače nebo jeho zástupce — na tom nezáleží! Jen když to bude

krev! Já mám totiž strašně krvelačnou čest!

EDMUND Tak jdeme, pane!

VYKUK Do lesíka za hradbami! Za pět minut zaregistrujete smrtelnou ránu nad čtvrtým knoflíkem své vesty. Heslo: Krev a čest! /Odejde s Edmundem středem/

VYKYPĚL /se teprve nyní vzpamatuje z úžasu nad Edmundem/ Ten člověk se jde bít místo mě—! A jestli se nemýlím, tak jsem ho dnes dopoledne zfackoval! To jsou mi věci!

Sangvinicky

VEJSKAL /vchází s Marií středem/ Tak už je tady? Můj přítel! Můj starý, dobrý, drahý přítel!... /Spěšně odejde stranou/

MARIE Tatínek bude koukat! /Se směchem jde za ním/

JEDENÁCTÝ VÝSTUP

1.
VYKYPĚL

2.
ANEŽKA,
IZABELA,
HUCIPUC,
VYKUK,
BOUŘIL,
DŘÍMOTA

3.
IRENA,
STEJSKAL

4.
PRÁZDNÁ
SCÉNA

Cholericky

VYKYPĚL Hm, chladnokrevní lidé přece jen nejsou tak úplně zavrženíhodní... Musím se to odnaučit — všude vyvolávat hádky. Člověk se ani nenaděje a najednou jde o život! Ale v té hospodě seděl jeden pobuda a smál se, když mě ten divous vyzýval! Tomu to spočítám, jestli

tam ještě sedí, halama jeden zatracená! /S rostoucím rozčilením/ Tomu to nedaruju! /Odejde středem/

Melancholicky

IRENA /vrací se středem a bere ze zásuvky sešit/ Můj deníčku, ty řetězi trpkých útrap, přijmi tu dnešní jako nejnešťastnější. /Sedne si a píše/

Flegmaticky

ANEŽKA /se směchem/ Tatínkovi nepůjde zřejmě pod fousy ten jeho přítel z mládí.

IZABELA /vstupuje středem/ Rukulíbám, slečno Anežko! Vyukuk vás nechává prosit, abyste otevřela dveře, co vedou ze zadního pokoje na schodiště.

ANEŽKA Všechny klíče leží támhle na stolku. Buďte tak hodná, Belo, a otevřete. Ten správný klíč jistě najdete.

IZABELA Hned, slečno Anežko, hned! /Odejde stranou/

HUCIPUC /vejde středem/ To byla Izabela. Copak tady dělá?

ANEŽKA Vyukuk vzkázal, aby...

VYKUK /vejde středem/ Tak prosím — jsou už ty druhé dveře otevřené?

ANEŽKA Bela právě hledá klíč.

VYKUK Je to nezbytný. Člověk nikdy neví... Kvůli úhybnejm manévřům! /Odejde rychle stranou/

HUCIPUC /úzkostlivě/ Teď jde do pokoje, ve kterém je Bela.

ANEŽKA No a co má být?

HUCIPUC Slečno Anežko, já jsem učiněnej Othello, má milá slečno Anežko.

BOUŘIL /vejde/

ANEŽKA To snad ne! Přestaňte bláznit!

BOUŘIL /zaslechl poslední Hucipucova slova, vrhne se na něj/ Aha! Teď jsem vás dopad!... Říkáte slečně má milá a ona vás marně napomíná, abyste se choval slušně! Vy hejsku dotěrný, ať jste, kdo jste, teď budete mít co dělat se mnou!

HUCIPUC /velmi vylekaný/ Ale milostpane, prosím vás...

BOUŘIL Ani nepípnout, nebo... /Anežce/ Nechte nás o samotě, slečno!

ANEŽKA Snad si nemyslíte...

BOUŘIL Já vím, že vy jste nevinná. Ale tenhle dotěra si zaslouží co proto! Nechte nás!

ANEŽKA /na odchodu/ Ten to Hucipucovi spočítá. /Smějíc se odejde středem/

BOUŘIL Jdeme, pane! Teď už se mi nevykroutíte!

HUCIPUC Co jako prosím hodláte? /Pro sebe/ Já se po... potím se strachy!

BOUŘIL /zamkne postranní dveře/

HUCIPUC /pro sebe/ Teď tam zavřel Vyukuka s Belou! /Nahlas, ukazuje na postranní dveře/ Propětrankristových, jenom je tam nezamykejte!

BOUŘIL Jedinou ústupovou cestu nesmíte mít volnou! /Zamkne prostřední dveře/

HUCIPUC Strašlivá situace!

BOUŘIL A teď, pane, mluvte!

HUCIPUC /ustrášeně se dívá po postranních dveřích/ Osmělil jsem se jenom tak v žertu...

BOUŘIL Ta slečna je má snoubenka a vy si dovolujete...

DŘÍMOTA /klepe zvenčí na prostřední dveře/ Tak otevřete! To jsou mi nejnepříjemnější vtípy!

HUCIPUC Pan Dřímota. Zaplaťpánbu! Pomoc, milostpane, pomoc!

BOUŘIL /zuřivě/ To vám v nejmenším nepomůže! /Otevře prostřední dveře/

DŘÍMOTA /vejde s Cypriánem středem/ Copak se to tady děje?

Sangvinicky

IZABELA /vejde středem/ Tak to bychom měli! /Odejde stranou/

Flegmaticky

CYPRIÁN /ukazuje na Bouřila/ Pán ze Štrasburku!

DŘÍMOTA Kamaráde starý!

BOUŘIL To jsem! Dej se obejmout, ale rychle! /Kvapně a prudce ho obejmě/

Melancholicky

STEJSKAL /vstoupí středem/ Už je tady?
IRENA Ano.

Flegmaticky

BOUŘIL Právě se chystám zmlátit toho tatřmana, co obtěžuje tvou dceru.

DŘÍMOTA /v domnění, že Hucipuc donesl Robertovi vzkaz/ Ten podomek si ještě nedá pokoj?

BOUŘIL Podomek?...

Melancholicky

IRENA To jste si vybral toho pravého!
/Odchází se Stejskalem stranou/

Flegmaticky

DŘÍMOTA /Hucipucovi/ Ven, ty listonoši! Ty spiklenče! A kalupem!

HUCIPUS Vždyť už jdu! Ale ty dveře, milostpane, pro všechno na světě! /Naléhavě a prosebně ukazuje na postranní dveře/ Vždyť já s tím byl svolnej jenom pro legraci! /Odejde středem/

BOUŘIL Cože? Ten chlap...

DŘÍMOTA ...mi čistí holinky! A ty hned uspořádáš v mém domě tyátr!

BOUŘIL Nazval jsi ho ale taky listonošem a spiklencem. To mi musíš vysvětlit! Chci mít naprosto jasno — a to hned!
/Prudce odejde středem/

DVANÁCTÝ VÝSTUP

1.
HNÍPAL2.
DŘÍMOTA,
VYKUK,
HUCIPUC,
CYPRIÁN,
ROBERT3.
PRÁZDNÁ
SCÉNA4.
PRÁZDNÁ
SCÉNA

Cholericky

HNÍPAL /vejde ospale ze strany/ Naproti
bydlí asi nějaký bubeník, radši se uvele-
bím tady. /Sedne si a usne/

Flegmaticky

DŘÍMOTA /sám/ To je ale pruďas! Jak se
může člověk tak změnit! Jako by to ne-
byl ani on! Musím si trochu zdřímnout.
/Sedne si/ To je k nevíře, jak to jednoho
sebere, když se tři čtvrti hodiny projíždí.
/Pokyvuje hlavou/ A pak najde doma
takovej virvál!

VYKUK /jako bubeník vojenské kutálky,
k nepoznání změněný vousem, v pře-
hnaně ubohém kostýmu; vejde středem,
změněným hlasem/ Můj kolega ještě
nedorazil?

DŘÍMOTA /užasle/ Co je mi do vašeho ko-
legy, pane!

VYKUK Zrovna tolik, co mně! Oba dva
nás ukvartýrovali u vás. /Odevzdá mu lí-
steček/

DŘÍMOTA /dotčeně/ Ubytovací příkaz?

VYKUK Buďte rád, že vám neposlali něja-
ký hrubiány nebo sprostáky. Já a můj
kamarád jsme vzdělaný lidi — jeden ja-
ko druhý. /Vrhne se do lenošky a položí
si nohy na židli, která stojí vedle/

DŘÍMOTA /zcela zmatený/ Ubytovali vás
u mě?... Vypadá to tak, tady to stojí

napsáno... Ale ubytovat vojsko v sou-
kromí, to je u nás něco tak vzácného...

VYKUK ... že si tím spíš musíte nechat lí-
bit nějaké to nepohodlí.

DŘÍMOTA Pěkně děkuju. Kdo vlastně jste,
pane?

VYKUK První bubeník v naší vojenské ku-
tálce! Náš bubeník, teda ten, co byl bu-
beníkem přede mnou, a taky virtuos na
činely, natáh bačkory. A tak objevili ta-
lent pro činely ve mně, takže teď jsem
teda bubeníkem u regimentu já.

HUCIPUC /stejně převlečený za vojenské-
ho muzikanta, karikovaný a velmi tlus-
tý; vstoupí středem/ Á, ty jseš už tady,
kamaráde! A kdepak je ten dobytek, co
nás k němu nakvartýrovali?

VYKUK /Dřímotovi/ Z toho si nic nedělej-
te. To říká jenom proto, že vás nezná.
/Tiše Hucipucovi/ Dělej opilého!

HUCIPUC /tiše Vykukovi/ Jenom jestli to
trefím!

VYKUK /stejně/ Představuj si, že je půl
desátý večer, a nemůžeš to zkazit.

HUCIPUC /řve/ Holahoj! Víno sem! Víno!
/Dřímotovi/ Alou do sklepa a navalit to
nejlepší! Jestli chtěj, aby se s nima za-
cházelo diskretně!

VYKUK Padat! Padat! Už to mělo bejt na-
litý!

DŘÍMOTA /pro sebe, ustrašeně/ To jsou
úžasně hrubí lidé! /Volá do postranních
dveří/ Anežko, víno!

VYKUK Jsou tu naše zbraně?

HUCIPUC Nechal jsem je venku v před-
síni.

DŘÍMOTA Zbraně?

VYKUK Žádný strachy! Tady se nebude
ani šavlovat, ani ládovat. My jsme totiž
od kapely.

HUCIPUC Naše zbraně — to jsou hudební
inštrumenty. Ale musíme cvičit — jó —
móc a pořádně cvičit!

VYKUK Ták, tak. /Volá do prostředních
dveří/ Inštrumenty sem! /Dřímotovi/
Ten novej marš, co ho nacvičujem, je

sakramentsky komplikovanej. /Hodí na
stůl dva notové listy/

CYPRIÁN /heká a přináší obrovský turec-
ký buben s paličkami a dvěma činely/

DŘÍMOTA Snad nebudete — ?

HUCIPUC Á tady je můj břicháček kulatej
— z kůže a ze dřeva!

VYKUK /Dřímotovi/ Můžete nám držet
noty — a tenhle /ukáže na Cypriána/
taky.

DŘÍMOTA Pánové, to by tedy nešlo, tako-
vé chování... Budu si stěžovat u štábu
a vy dostanete dvacet holí na holou.
/Ukazuje výprask/

VYKUK Hergot...

HUCIPUC Himl...

VYKUK Krucinál...

HUCIPUC Fagot...

VYKUK Nochámo! Někdo nám tu chce
vyhrožovat? Stěžujte si kde chcete, ale
až nám podle našich potřeb posloužíte
při našem hudebním execirování. Jinak
z týchle cimry nevyjdete se zdravou kůží!
Hergot...

HUCIPUC Himl...

VYKUK Krucinál...

VYKUK Nochámo!

CYPRIÁN /Dřímotovi/ Vyřídte to po do-
brém, milostpane, jinak jsme synové
smrti.

/Dřímota vezme notový list, Cyprián
druhý, jeden se postaví před Hucipuce,
druhý před Vykuka. Hucipuc bubnuje
na turecký buben, Vykuk na činely/

DŘÍMOTA /zoufale/ Já ten kravál nepře-
žiju!

HUCIPUC /vrazí do něj v muzikantském
zápalu/ Hergot, teď jste mě vyhodil
z rytmu. To poslední bumbubum je
strašlivě obtížný a vy mi do toho kecáte!
Ještě jednou! /Znovu několikrát uhodí
do bubnu, Vykuk k tomu na činely/

VYKUK Krucityrkn, dnes mi nejde ani jed-
na pasáž!

HUCIPUC Netrefím ani jeden polotón!

VYKUK /Dřímotovi/ To je z toho, že jste

nás tak rozčlil. Myslíte si, že si musíme
nechat líbit každou vaši sprostárnu?

HUCIPUC Jeden člen kapely má zrovna
takovou cenu, jako každěj jinej člen ka-
pely. Abyste věděl, to my jsme rozhodli
tu slavnou bitvu před desíti lety! Dobyť
kamenného mola — znáte?

VYKUK Tuhle stojí most... /Převrátí le-
nošku, takže opěradlo se vpředu opírá
o zem/ Kartáče lítaly, až zastínily slunce.
Mančaft měl plný kalhoty a tak přišel
befél: Kapela na most a spustit říznej
marš od podlahy! Mužstvo defiluje s no-
vou odvahou parádním krokem v pěti-
čtvrtečním taktu deštěm kulí a kapela
triumfálně za ním. /Hucipuc mlátí vši si-
lou do bubnu, Vykuk do činel, oba po-
chodují přes povalenou lenošku, Vykuk
dupne na obrácené opěradlo, takže le-
noška se s praskotem rozpadne/

DŘÍMOTA /spíná ruce/ Moje kanape! To
je má poslední hodinka!

ROBERT /vstoupí středem/ Vy bando jed-
na loupežnická! Co je to tady za cirkus?

VYKUK /tiše/ Teď se bude vydávat za ka-
maráda od našeho kapelníka.

DŘÍMOTA Ach, to byste nevěřil...

ROBERT Roztřískali kanape? Ale to je
násilí!

VYKUK /tiše Hucipucovi/ Dělej, že máš
pořádně nahnáno...

ROBERT /s přehnanou důležitostí/ Zná-
m vašeho velitele a všechno mu ohlásím.

HUCIPUC /předstírá strach/ Buďte k nám
milostivej! Koukaly by z toho pro nás
tělesný nepříjemnosti.

DŘÍMOTA /opět vydechne, Robertovi/ Jste
skutečný zachránce v nouzi nejvyšší.

VYKUK /tiše Hucipucovi/ Ale naletěl, dě-
dek plesnivá!

ROBERT Sousedská povinnost. Ten uby-
tovací dekret už nějak zruším.

VYKUK Dovolte nám...

HUCIPUC Buďte tý laskavosti...

/Oba rychle a se strachem jdou za Ro-
bertem/

TRINÁCTÝ VÝSTUP

1.

HNÍPAL,
klidně spí

2.

DRÍMOTA,
ANEŽKA

3.

VESELKA,
VYKUK,
HUCIPUC

4.

VEJSKAL,
vejde v klobouku
ze strany

Flegmaticky

ANEŽKA /vejde ze strany s láhví a skleničkami / Tady je víno, tatínku!

DRÍMOTA Jen co je pravda — tebe tak poslat pro smrt!

Sangvinicky

VEJSKAL Nejde mi to na rozum — jako by ho někdo vyměnil. To člověk teprve vidí, co všechno dokáže čas. /Vyndá krabičku se šperky / Kdepak se ten Vykuk toulá? Chtěl bych, aby to překvapení pro paní Holubinkovou ... Musím ho najít. /Odejde středem /

Flegmaticky

DRÍMOTA /dovyprávěl dceři, co se tu dělo / Můj přítel a nastávající zeťáček se ani neukázal. Toho pořád straší ta jeho hloupá žárlivost.

ANEŽKA To znamená, že mu na mně záleží víc než na všem ostatním.

DRÍMOTA Já ti nerozumím — co vlastně míníš?

ANEŽKA Tak se trochu namáhejte! Zdá se mi, že tatínkovi není vhod, že jsem poslušná dcera. Copak jste mi sám nevybral za ženicha toho, kdo se vám teď znelíbil?

DRÍMOTA Moc mluvíš! Jde mi z toho hlava kolem! Jsem dnes stejně už strašně rozčilený a rozrušený! /Odejde stranou /

ANEŽKA Robert si tatínka už napůl ziskal! /Odejde středem /

Melancholicky

VESELKA /vstupuje ze strany / Ne, to je skoro k nevíře, že je to on! /Dívá se na obraz / Á, to bude ten obraz, co o něm pořád fantazíruje. Hm, to je zvláštní! Bílé šaty — a on přece snese všechno jen hodně temné a ponuré ... Vyloučeno, aby se mu to takhle líbilo. Škoda, že nejsem malíř! To by byla příležitost, jak mu kápnout do noty! Pěkně bych ty šaty tady natřel načerno ...

VYKUK /vstoupí středem /

VESELKA To jsem rád, že vás zase vidím, kamaráde! Nemohl byste mi rychle sehnat malíře? Nechci po něm víc, než aby přemaloval tyhle šaty načerno.

VYKUK Malíře?

HUCIPUC /vstupuje ve své normální podobě středem /

VYKUK /ukáže na Hucipuce / Tady jde zrovna jeden. /Stranou / Přihraju Hucipucovi melouch.

VESELKA /Hucipucovi / Toho pána jsem už taky někde viděl. Tak vy jste malíř?

HUCIPUC /trochu zaskočen / Já? To jest, ano, jsem malíř ... /Vzpamatuje se / Ale jenom co se tkne tmavejch předmětů. /Naznačuje čištění bot /

VESELKA Ale to já právě hledám! Tady máte, pane, za námahu. /Dává mu peníze / Ty šaty tady — přemalujete tak, aby byly úplně černé. /Ukazuje na obraz /

HUCIPUC Podle rozkazu! Úplně načerno a vyblejskat!

VESELKA Ale rychle, prosím vás, rychle! /Odejde středem /

HUCIPUC /nerozhodně / Teď teda nevím ...

VYKUK Sežeň si za dva krejčary barvy, přemaluj tyhle šaty načerno a tím to hasne. /Odejde středem /

HUCIPUC To je pro mě hračka. Jsem čistíč bot z povolání. Mě něco takovýho z míry nepřivede! /Odejde středem /

ČTRNÁCTÝ VÝSTUP

1.

PRÁZDNÁ
SCÉNA

2.

PRÁZDNÁ
SCÉNA

3.

PŘEDEŠLÍ,
HUCIPUC

4.

MARIE,
IZABELA,
PANÍ HOLUBINKOVÁ,
KVÍDO,
VESELKA

Sangvinicky

MARIE /vejde s Izabelou ze strany / Zahlédla jsem z okna paní Holubinkovou. Máme dojem, že s ní jde i Kvído.

IZABELA To je už Vykukovo dílo!

HOLUBINKOVÁ /vstoupí s Kvídem středem / Milá Mařenko!

MARIE /jde jí rychle vstříc a líbá jí ruku / Milostivá paní, vy jste opravdu tak laskavá ...?

HOLUBINKOVÁ A proč bych nebyla? Proč bych se neměla zajímat o srdeční záležitosti své budoucí dcery? Mohli jste mi projevit důvěru už mnohem dřív!

MARIE Teprve dnes — a náhodou — jsem se dověděla o vašem vztahu k tatínkovi. On je v těchto věcech strašně tajnůstkářský ...

HOLUBINKOVÁ /Kvídovi / Dvořte si mi naprosto opravdově, pane Stejskale. Vykukův nápad je znamenitý.

KVÍDO Jenom se bojím ... /Mluví dál tiše s paní Holubinkovou, potom s Marií, zatímco paní Holubinková se dá do hovoru s Izabelou /

Melancholicky

HUCIPUC /vstoupí středem s mazadlem na boty a se štětcem / Kup si prej za dva krejčary černé barvy ... Taková rozha-

zovačnost! Nač mám svou pikslu s viksem na boty? Tak teda do toho — a umělecky! Vždycky jde jenom o to začít! Kdo ví, jestli nejsem zakopanej malířské talent? /Posadí se a začne natírat šaty načerno / No — a jde to jako když namaže!

Sangvinicky

VEJSKAL /vstoupí středem / Rukulíbám, klaním se hluboce, milostivá! /Políbí paní Holubinkové ruku a konverzuje s ní velmi galantně, dokud nespátrí Kvída, pak strne!

Melancholicky

HUCIPUC /pilně dál maluje / Kolorit bude k nerozeznání od skutečnosti. Není nad kolomaz a tiskařskou čern! /Skončil své dílo a se zalíbením je pozoruje / No né! To jsem teda sám nečekal!

Sangvinicky

HOLUBINKOVÁ /Vejskalovi / Vím, že mezi vámi a mladým panem Stejskalem došlo k jakémusi nedorozumění. Ale to už je pryč. vzdal se vaší dcery, ale zůstane nadále přítelem vaší rodiny.

VEJSKAL /v rozpacích / Poslušný sluha.

Melancholicky

HUCIPUC Co by to dalo, kdybych jí vymaloval přes obličej černej závoj!?! ... Nedá se nic dělat, podrobím se vnučnutí svý nespoutaný fantazie. /Maluje černou barvou přes obličej, takže obraz je už k nepoznání!

Sangvinicky

HOLUBINKOVÁ Má teta z Prahy mi pana Kvída doporučila tak lichotivě, že ho uvedu do všech domů, které navštěvuji.

KVÍDO Jste příliš laskavá, milostivá paní.

VEJSKAL /pro sebe / Taky se mi zdá!

HOLUBINKOVÁ Pojdte, Marie. Pane Stejskale, doprovodte mne. /Odejde s Marií a Kvídem postranními dveřmi, Izabela za nimi!

Melancholicky

HUCIPUC /skončil/ Kolosální! Tady člověk teprve vidí, jaký sklony můžou bejt v člověku utajeny! Ani ve snu by mi nezapadlo, že jsem malíř! Teď to opřu o zed', aby to pěkně oschlo. Byla by věčná škoda, kdyby to někdo počmáral! /Opře obraz o zed' i se štaflema, takže je vidět jen zadní stranu/ Škoda, že se to nedá ještě přeštrejchnout kartáčem.

Sangvinicky

VEJSKAL Hledme, hledme, a mě tu nechají samotného! Tohle přítelíčkování s panem Kvídem se mi nelíbí! /Rozladěn odejde stranou/

PATNÁCTÝ VÝSTUP

1.
PRÁZDNÁ
SCÉNA

3.
PRÁZDNÁ
SCÉNA

3.
HUCIPUC,
VALPURGA,
IRENA

4.
PRÁZDNÁ
SCÉNA

Melancholicky

VALPURGA /rychle vejde středem/ Ireno! Ireno!

IRENA /ze strany/ Kdo mě volá? ... Ach, to jsi ty?

VALPURGA Nevidělas Vykuka?

IRENA Ne!

VALPURGA Strašně se bojím, aby tatínek hned nepoznal, že to není ten pravej. Mockrát se zmiňoval o tom, že ten jeho Bouřil je nápadně poďobanej od nešťovic ... Táta je sice dost krátkozrakej, ale to mu asi neujde. Musím se poradit s Vykukem, co mám dělat.

HUCIPUC /předstoupí/ Kde je snoubenec?

VALPURGA Pan Hnípal je nahoře.

HUCIPUC /zaujatý nějakou myšlenkou/ Jenom jestli spí dost tvrdě.

VALPURGA Toho neprobudí ani kanonáda.

HUCIPUC A že má bejt poďobanej? Žádný strachy, já to zařídím.

VALPURGA Jistě? Zeptejte se na radu Vykuka, Hucipuci. Sbohem, Irenko, už musím jít. Čekám tatínka každou chvíli. /Odejde kvapně středem/

IRENA Měj se hezky, Valpurgo. /Odejde stranou/

HUCIPUC Snoubenec spí a má bejt poďobanej. Che! Hračka! Pro mě! Proč se ptát Vykuka? Jako že jsem génius, trochu červené to spraví! Teď ještě jeden majstrštyk a je ze mě věhlasnej malíř. /Odběhne středem/

ŠESTNÁCTÝ VÝSTUP

1.
HNÍPAL,
VALPURGA,
HUCIPUC

2.
PRÁZDNÁ
SCÉNA

3.
STEJSKAL,
VYKUK,
HUCIPUC

4.
IZABELA,
VYKUK,
HUCIPUC

Cholericky

VALPURGA /vstoupí středem/ Tatínek ještě není doma? To je prima! /Spatří Hnípala/ A hele! Pan Hnípal! Copak ho vylekalo v jeho sladkém snění a pohnulo k tak namáhavé cestě — z jednoho pokoje do druhého? /Odejde stranou/

HUCIPUC /vstoupí středem, nese krabičku s červenou barvou, štětec a kousek dřeva, pozoruje Hnípala/ Spí jako pařez ... Že má bejt poďobanej? Dole se natíralo, tady nahoře se bude stříkat. /V levé ruce drží dřívko, v pravé štětec, stříká jako malíř pokojů na Hnípalův obličej červenou barvu/ Jestli teď nebude vypadat dost poďobaně, jsou mý kartáče na boty sametový! /Odejde středem/

HNÍPAL /probouzí se/ Mouchy nedají člověku usnout, jak šimrají po tváři. Nedá se tu někde spát pohodlněji? /Odejde stranou/

Melancholicky

STEJSKAL /vstoupí středem/ Kdo opřel ten obraz o stěnu? /Otočí jej a prohlíží si ho/ Mocnosti nebeské, kdo to udělal?

VYKUK /vstoupí středem/ Copak se stalo, vašnosti?

STEJSKAL /ukazuje zoufale na obraz/ Hříza! Příšerné!

VYKUK /se tváří užasle/ Kterej darebák ... /Přistoupí k obrazu/ Smrdí to krémem na boty. Vypadá to na Hucipuce.

STEJSKAL Spiklo se všechno proti mně?

HUCIPUC /vstoupí nenuceně středem/

VYKUK /Hucipucovi/ Pan Stejskal něco chce. /Odejde středem/

HUCIPUC /Stejskalovi, který je pohroužen do svého zármutku a nevšiml si ho/ Copak si milostpán přeje?

STEJSKAL Ty se opovažuješ přijít mi na oči, arciničemo? Kdo ti vnukl tohle barbarství?

HUCIPUC Vám se to nelíbí?

STEJSKAL Nejraději bych tě uškrtil! Ale bolest ochromuje mou sílu. Chtěl bych tě proklít, ale můj hlas se zalyká slzami.

HUCIPUC To radši abych zmizel neuškrcenej a neprokletej. Ale já za to nemůžu. Mý ruce jsou čistý, to vám můžu odpřísáhnout. /Ukáže pravou ruku, která je celá černá, a odejde středem/

Sangvinicky

IZABELA /ze strany/ Milostpán se už nezna žárlivostí. Chytil se na vějičku.

Melancholicky

STEJSKAL To je hrůza! Z přítelovy ruky mě musel zasáhnout tenhle šíp! ... Je mi zle! Vzduch! Vzduch! /Popadne klobouk, který leží na židli, a ve velkém pohnutí odchází rychle středem/

Sangvinicky

VYKUK /středem/ Tak co říkáte mé válečné strategii?

IZABELA Jstě rozený intrikán!

VYKUK Jinak to na světě nejde, srdíčko! /Chce ji obejmout/

HUCIPUC /vstoupí středem/

VYKUK /uvidí ho, pro sebe/ Už ho sem zase čerti nesou. /Odejde středem/

HUCIPUC /s káravým pohledem/ Zase byl u tebe!

IZABELA No a? Není divu, když se člověk zaplete do takovejch intrik!

HUCIPUC Načapal jsem ho s tebou samotného ... a ... a já s tím byl svolnej jenom pro legraci!

IZABELA Snad si nemyslíš, že to beru vážně?

HUCIPUC Jak ty se mnou zacházíš — to už hraničí přímo s tejráním. Objímal tě, už tě málem políbil, kdybych se k tomu nenachomejtl ... Hergot! Dyt' já s tím byl svolnej jenom pro legraci!

IZABELA Přestaň, nebo mě rozčílíš!

HUCIPUC Ty mlč! Ty se tedy chováš ... nemůžu najít žádněj mírnějšej výraz, než že se chováš! Všim jsem si toho už dvakrát — ale jestli si všimnu ještě jednou ...

IZABELA No? Co potom ...?

HUCIPUC /velmi důležitě/ Tak si všimnu potřetí! /Odejde středem/

IZABELA Není k smíchu — tenhle janek bláznivá? /Odejde stranou/

SEDMNÁCTÝ VÝSTUP

1.

VYKYPĚL

2.

CYPRIÁN

3.

HUCIPUC,
VESELKA,
SPOLEČNOST,
IRENA,
STEJSKAL

4.

VEJSKAL,
TRAMPOTA,
VYKUK,
SPOLEČNOST

Cholericky

VYKYPĚL /vstoupí středem/ Už je za ho-
rama, sketa! Ale já si ho najdu a zeptám
se ho, proč se mi posmíval! /Odejde
stranou!

Melancholicky

HUCIPUC /vstoupí s Veselkou středem/
To jste mě dostal do pěkný kaše!

VESELKA Teď se vám nemohu věnovat,
milý mistře. Služebnictvo nikde ... a ho-
sté se už scházejí! /Hucipucovi/ Pomoz-
te mi s tímhle bálem, nebudu koukat na
groš. Hej, světla! /Odběhne středem/

HUCIPUC Pro mě za mě ...!

LIZETA /vstoupí středem se čtyřmi svícny,
dva postaví na stůl, dva odnáší stranou/

Sangvinicky

TRAMPOTA /vstupuje s Vejskalem ze
strany/ Nechtěl jsem ti to říkat tam
uvnitř ... Ty pořád mluvíš něco o ple-
se ... a já jsem ho zkrátka zrušil!

VEJSKAL Cože? Můj ples? A já se na něj
tolik těšil! Tys odřekl můj ples?!

TRAMPOTA Miluji samotu, klid, přítmi ...

Melancholicky

HUCIPUC /rozsvěcí/ A iluminace bude ho-
tová! /Vracející se Lizetě/ Pomoz mi
rozsvítit ten lustr. /Lizeta vezme svíci

a pomáhá mu; ještě nejsou hotovi, když
vstoupí pan Veselka se společností!

Flegmaticky

CYPRIÁN /vstoupí se čtyřmi svícemi a po-
staví je na stůl/ Tady je služba pro vra-
ha! /Odejde středem/

Melancholicky

/Během přehry vchází společnost a Ve-
selka/

Sangvinicky

VEJSKAL /velmi rozmrzelý/ A já si po-
zval tak velkou a veselou společnost!

TRAMPOTA Všem jsem odřekl.

Melancholicky

SBOR A SÓLO

SBOR /k Veselkovi/

Vyhověli jsme ihned pozvání
nevíme ovšem, zda jsme vítáni!

/Irena vstoupí postranními dveřmi
a s velkými rozpaky se vítá se všemi; ho-
sty jí představuje Veselka/

Sangvinicky

IZABELA /přináší světla: přichází stře-
dem a odchází s nimi postranními dveř-
mi/

ŠTEFKA /vstoupí rovněž středem, přichází
také se světly a dvě z nich postaví na
stůl/

/Hudba začne hrát velice truchlivě, na-
čež středem vejde pan Potměřád a paní
Pošmourná, oba ve smutečních šatech;
pan Trampota je představí panu Vej-
skalovi; smuteční pár mu pak složí dvoj-
hlasně své žalostiplné poklony/

POTMĚRÁD A POŠMOURNÁ

Velmi nás těší, ať jste kdokoli!

Jsme z téhož slzavého údolí!

VEJSKAL /je zcela zmaten; neví, jak po-
tlačít nelibost vůči nevítaným hostům.
Když hudba skončí, vstoupí Vykuk/

Melancholicky

/Hudba opět v předchozím veselém tónu/

SBOR Popusťme uzdu své radosti
a těšme se z nových známostí!
/Orchestrální dohra/

VYKUK /tiše Vejskalovi/ Kde se tu vzali
tihle hastroši, milostpane?

VEJSKAL /tiše/ Tyhle súvy a můry mi při-
ved do domu můj kamarád! Představte
si, Vykuku, chlap, co doved vybilít kaž-
dou hospodu! Já nevím, co dělat!

VYKUK /jako předtím/ V tenhle moment
se nedá dělat nic.

TRAMPOTA Večer zasvětime společně
četbě. Mám zde příkladnou knihu.

POTMĚRÁD Škoda, že nemám s sebou
brýle. Já strašně rád předčítám.

TRAMPOTA Já číst nemohu — okamžitě
mám oči plné slzí. /Vejskalovi/ Ale ty
bys, příteli drahý, snad mohl ...

VEJSKAL Mě prosím vynechte!

TRAMPOTA /ukazuje na Vykuka/ Tady
je ještě jeden. /Dává mu knihu/

VYKUK Jak je libo ...

/Všichni se sesednou kolem stolu/

Melancholicky

/Zní valčík, tančí se. Taneční hudba
podkresluje celou scénu/

VESELKA Už hrajou! Jdě se tančit! Pěkně
a rychle se seřadíme ... Já zatím pro-
štourám sklep a kuchyni. /Odejde/

IRENA Co bude, až přijde tatínek?!

Sangvinicky

VYKUK /čte/ Smuteční almanach aforis-
mů pro trudnomyslné aneb Sbirka po-
nurých myšlének k naprostému umoření
ducha a srdce.

VEJSKAL /pro sebe/ Jděte mi do horou-
cích pekel s takovou lektýrou!

VYKUK /čte/ Kdykoliv líbáš krásnou
děvu, buď pamětliv, že za růžovými tvá-
řinkami se šklebí úmrličí lebka!

POTMĚRÁD Pravda, čistá pravda!

POŠMOURNÁ

VYKUK A jak je to rozkošné!

VEJSKAL /stranou/ Mně se z toho dělá
nanic!

Melancholicky

HUCIPUC /vstupuje středem, na podnosu
nese osvěžení, tónem pouličního prodá-
vače/ Limonáda, zmrzlina, mandlové
mléko, oranžáda, punč! /Obsluhuje tan-
čící/

Sangvinicky

VYKUK /čte dál/ Než bylo vynalezeno ví-
no, dožívalo se lidstvo mnohem vyššího
věku. A proto pomni: kdykoli piješ víno,
napájíš se z poháru smrti.

VEJSKAL /stranou/ To už přestává všech-
no!

Melancholicky

VESELKA /už před chvílí vešel středem,
vidí, že Hucipuc stojí nečinně / Pročpak
netančíte, mistře!

HUCIPUC /pro sebe/ Mezi tímhle pan-
stvem není jedinej z mejch kunčoftů.
Budu tu tedy za malíře! /Veselkovi/ Do-
volíte! /Požádá o tanec jednu dívku
a tančí s ní velmi neobratně, prodere se
dopředu/ No ne! Já jsem i tanečník!
A vůbec jsem o tom nevěděl! Opravdu,
já překonávám sám sebe!

STEJSKAL /vstoupí středem/ Co je to?
/Stojí jako zasažen bleskem, hudba
zmlkne/

VESELKA /Stejskalovi/ To jsou mí dobří
známí, pozval jsem je.

STEJSKAL /poilačuje pobouřením/ Kde je
služebnictvo?! Sluhové! Vy dovolíte ...
/Odejde stranou. Irena za ním/

Sangvinicky

VEJSKAL To se nedá vydržet. /Odejde
stranou/

Melancholicky

VESELKA /při kvapíku/ Ten druhý pokoj
je větší. /Ukazuje stranou/ Allons, jde-
me tam — a v tanci! /Všichni odtančí
postranními dveřmi/ Muzikanti s námi!
/Hudebníci nepřestávají hrát kvapík
a jdou za ostatní společností/

OSMNÁCTÝ VÝSTUP1.
PRÁZDNÁ
SCÉNA2.
PRÁZDNÁ
SCÉNA3.
PRÁZDNÁ
SCÉNA4.
VYKUK*Sangvinicky*

VYKUK /vejde ze strany/ Moc nescházelo a stal se ze mě opravdu melancholik. A to je letora, kterou snáším ze všeho nejmíň! Ale už mě to taky párkrát draplo... A vůbec, copak může bejt někdo složenej jenom z jedný letory? Život je už zkrátka takovej, že je to v člověku svázaný všechno v jednom uzlíčku!

1.

V manželství sebesvéraznější osoby letora žije všemi čtyřmi způsoby: v blažené době líbánky se rozmáhá cit a v něm kvete sangvinická

povaha.

Z tohoto snu se ovšem vzbudí každý tvor

a rozum začne se srdcem vést

rozhovor

o tom, že skutečnost se zřejmě vyvíjí jinak než sen, což vede k melancholii. Žena je krásná, ctitelé jsou světáci a po celé dny nemají nic na práci: nejdřezší z nich začnou lízt až do

domu,

vy cholericky způsobíte pohromu.

Choť se vám fintí, pomejšlíte

na bankrot,

k parádě řeknete svý, to jí není vhod, nastoupí mdloby, záchvaty a hněv

a křik,

vzdáte svůj boj a stane se z vás flegmatik.

2.

Chodím rád na plesy, v tom nejsem pozadu,

čtyřikrát ovšem přitom změním náladu:

když vidím dívky vystavené nástrahám,

hned sangvinicky planu, nevím kudykam,

mé srdce hoří, požádám ji o tanec, nadarmo! Její pán je neotesanec.

Dřepnu si v restaurantu, zhnusen hudbou, vším

a melancholicky se přitom rozhlížím, nakonec kejvnu, řeknu: Víno, číšníku!

Vypiju přesně vzato devět žejdlíků, on zinkasuje jedenáct, já navenek

před lumpem potlačuju cholerické vztek,

nakouknu znovu do sálu, už končí bál,

tam hopsá zcela opuštěn můj ideál, rozcuchanej a povadlej, ten vypadá!

Jdu. Přemohla mě flegmatická nálada.

3.

Ženské, ty mívají, což tvrdím najisto, přemíru různých nálad, ano, nejmíň sto!

Sangvinicky se smějí, bodře halasí, ale jen dotud, dokud kvetou do

krásky,

ovšem dny minou, nikde žádný ženiši už na ně nebrejlí a šum se utiší.

Naopak, voni brejlí na svět, v srdci cit

tak melancholické, že nelze vylíčit ten cit a pocit z příznivého úsudku

o sokyních, ty mají obzvlášť v žaludku:

pochvalte jinou dámu, její lepý zjev, vzbudíte nemilost a cholerické hněv.

DEVATENÁCTÝ VÝSTUP1.
VALPURGA,
VYKYPĚL,
JAKUB

2.

BOUŘIL,
ANEŽKA,
CYPRIÁN,
DRÍMOTA

3.

STEJSKAL,
VESELKA

4.

VEJSKAL,
TRAMPOTA*Flegmaticky*

BOUŘIL /s Cypriánem/ Můj sluha se ještě nevrátil z hospody?

CYPRIÁN Ne.

BOUŘIL Proč ten mamlas nejde?

CYPRIÁN Za to já nemůžu.

DRÍMOTA /vejde s Anežkou ze strany/ Ty jsi mi pěkně kamarád!

Cholericky

VALPURGA /vejde s Vykypělem ze strany/ Podle mě je to příjemný člověk!

VYKYPĚL Svišť obecný je to! Slon!

JAKUB /vejde středem/ Bydlí tu pan Vykypěl?

VYKYPĚL To jsem já. Co chcete?

JAKUB Svého pána. Pana Bouřila.

VALPURGA /ukáže na vedlejší dveře, za nimiž spí Hnípal/ Právě jde.

JAKUB Tenhle? Hahaha! To jsem se tedy nestrefil!

/Odejde středem/

Sangvinicky

VEJSKAL /vchází s Trampotou rozmrzele ze strany/ Ne, neměj mi to za zlé, ale ty

mě zrovna vyháníš, milý Veselko!

TRAMPOTA Veselko?... Proč se mi posmíváš? Jmenuju se Trampota.

Flegmaticky

BOUŘIL /reaguje na Dřímotovo vyprávění/ Hrom a peklo!

Cholericky

VYKYPĚL /když poznal svůj omyl/ Vy jste pan Hnípal?

Melancholicky

VESELKA /Stejskalovi, s nímž vstupuje ze strany/ Jen se, prosím tě, hned nezlob.

STEJSKAL Tos už přehnal! S naším přátelstvím je konec, pane Trampoto.

VESELKA /užasle/ Trampoto?!...

Flegmaticky

JAKUB /jemuž Cyprián brání vejít středem/ To byl jeho hlas...

CYPRIÁN To přece není pan Bouřil!

BOUŘIL Ovšemže jsem to já!

Sangvinicky

VEJSKAL /když poznal svůj omyl/ To se tedy povedlo! Hahaha!

Cholericky

HNÍPAL Takže jsem šlápl vedle? Nevadí. Jisté věci zůstanou při starém. /S nýmým pohledem na Valpurgu/ Víím, co je má povinnost. /Odejde středem/

Flegmaticky

BOUŘIL To je nepříjemný omyl. /Anežce/ Ale naše srdce rozdělí jenom smrt. /Prudce odejde středem/

Flegmaticky

TRAMPOTA /rozhlíží se po bytě/ Má první povinnost je teď — omluvit se tady naproti. /Odchází v němém pohnutí/

Melancholicky

VESELKA S tvou dcerou je ovšem ruka v rukávě, můžeš se stavět třeba na hlavu! Tam naproti hned všechno zruším. /Kvapně odejde středem/

STEJSKAL /volá za ním/ Milý pane...

Cholericky

VYKYPĚL Hrom aby uhodil do takového zmatku!

DVACÁTÝ VÝSTUP

1.

VYKYPĚL,
BOUŘIL

2.

HNÍPAL,
DŘÍMOTA,
ANEŽKA

3.

TRAMPOTA,
STEJSKAL

4.

VESELKA,
VEJSKAL*Cholericky*

BOUŘIL Vykypěle!

VYKYPĚL Co vidím?

BOUŘIL To jsem já!

VYKYPĚL Na mou hruď! /Objetí/

Flegmaticky

HNÍPAL Dřímoto!

DŘÍMOTA Co vidím?

HNÍPAL To jsem já!

DŘÍMOTA Na mou hruď! /Objetí/

Melancholicky

TRAMPOTA Stejskale!

STEJSKAL Co vidím?

TRAMPOTA Já jsem ten pravý!

STEJSKAL Na mou hruď! /Objetí/

Sangvinicky

VESELKA Vejskale!

VEJSKAL Co vidím?

VESELKA Já jsem ten pravý!

VEJSKAL Na mou hruď! /Objetí/

Cholericky

BOUŘIL Především si musíme zjednat jasno! Ten omyl nezůstal bez následků. Budou pro tebe možná nepříjemné, ale nedá se nic dělat. Zamiloval jsem se do dcery pana Dřímoty, když jsem ji ještě považoval za tvou dceru. A taky si ji teď vezmu. O tvou dceru nemám zájem.

VYKYPĚL /užasle/ Jakže? Cože?

Sangvinicky

VEJSKAL Cože? Ty chceš zstudit mou dceru?

VESELKA Je mi líto, ale nemohu jinak!

Melancholicky

STEJSKAL /hluboce uražen/ Ty odmítáš ruku mé dcery? I tohle ponížení musím ještě zažít?...

TRAMPOTA Osud rozhodl! /Odejde středem/

Flegmaticky

DŘÍMOTA /Hnípalovi/ Co to má znamenat? Ty pohrdáš krví mé krve?

HNÍPAL Je mi líto, ale už jsem se zadal tady naproti.

Cholericky

BOUŘIL /Vykypělovi/ Jestli si přeješ satisfakci, jsem ti k dispozici zítra. Teď jdu shánět notáře!

/Odejde středem/

Sangvinicky

VEJSKAL A ty smuteční vrby tady naproti?

VESELKA Příteli, de gustibus... /Nedopoví/ Zatím sbohem, na shledanou. /Odejde středem/

Flegmaticky

HNÍPAL Musím letět pro notáře! /Zvolna odchází středem/

Cholericky

VYKYPĚL /Valpurze/ Že se ti ten Hnípal líbí? Ale já toho dromedára nechci!

Flegmaticky

DŘÍMOTA /Anežce/ Tak to vidíš. A teď zůstaneš na ocet.

ANEŽKA Copak nemám pana Bouřila?

DŘÍMOTA /s mírným vztekem/ A co když já ho nechci, toho tvého Bouřila?...

JEDNADVACÁTÝ VÝSTUP

1.

VYKYPĚL,
VALPURGA,
EDMUND

2.

DŘÍMOTA,
ANEŽKA,
ROBERT

3.

STEJSKAL,
IRENA,
FELIX,
HUCIPUC

4.

VEJSKAL,
VYKUK,
IZABELA,
MARIE,
HOLUBINKOVÁ,
KVÍDO*Sangvinicky*

VYKUK /vejde ze strany/ To bych rád věděl, co si ten pan Kvído s paní Holubinkovou pořád špitá!

VEJSKAL To hnedle zatrhne! Já, už vím, jak na to!

/Mluví tiše s Vykukem/

Cholericky

EDMUND /vstoupí středem, v ruce čepičku, kterou měl Vykuk jako prušácký chvástal/ Pane Vykypěle, váš sok je vyřízen!

VYKYPĚL /potěšen/ Opravdu?

EDMUND Tady je čapka toho netvora. Ukořistil jsem ji na znamení vítězství.

Sangvinicky

VYKUK /rekapituluje rozhovor/ Vy nechcete Trampotu a Veselku zase nechce vaše dcera. Jelikož je to takhle zašmodrchaný, rozhod jste se pro to nejmoudřejší, co můžete udělat. /Volá do strany/ Pane Stejskale!

Cholericky

VYKYPĚL Tak vy jste ho...?

EDMUND Jo! První ranou!

Sangvinicky

KVÍDO /vejde ze strany/

VEJSKAL /Kvídovi/ Musím vám říct —
a pěkně od plic ...IZABELA /vejde ze strany, Kvídovi/ Pane
Stejskala, paní Holubinková vás prosí
na slovíčko.

VEJSKAL Budeš zticha!

*Cholericky*VYKYPĚL Rytířský čin zaslouží rytířskou
odměnu. Valpurgu!

/Vede svou dceru k Edmundovi/

*Sangvinicky*VEJSKAL Co pořád máte s paní Holubin-
kovou? Takhle flirtovat a koketovat —
copak se to sluší? Jste přece zasnoubený!

KVÍDO Zasnoubený?

VEJSKAL A ještě ke všemu s mou vlastní
dcerou! /Marie vejde ze strany s paní
Holubinkovou/*Cholericky*

VALPURGA /vroucně děkuje/ Tatínku!

VYKYPĚL Díky odmítám! Vezmeš si ho
proto, že to chci já, a ne že to chceš ty!
Já tě naučím poslouchat!

/Odejde stranou/

*Sangvinicky*KVÍDO Je to možné?... Chtěl jste pře-
ce ...VEJSKAL /spatří Marii/ Dost řečí! Tady ji
máte! /Vede k němu Marii/ Tady se čin-
te vy, a tady /obrací se galantně a vý-
znamně k paní Holubinkové/ se budu
činit zase já!*Melancholicky*FELIX /otevře prostřední dveře, spatří
Stejskala, který sedí nepohnutě v židli,
pokyne dvěma nosičům, kteří za ním ne-
sou veliký obraz, aby nehlučně vstoupili,
vezme štafle, přenesse je potichu k Stej-
skalovi a postaví na ně velmi opatrně
nový obraz; nosiči rychle odejdou/*Flegmaticky*ROBERT /vejde středem se dvěma nosiči,
kteří vnesou do popředí velkou a nád-
hernou lenošku/*Melancholicky*STEJSKAL /se náhodou obrátí a spatří
nový obraz, který představuje jeho ženu
v životní velikosti/ Neklamou mě
smysly?... Je to ona!... Ona... Komu
vděčím za tu obrovskou radost?

FELIX /přistoupí/ Lásce!

IRENA /vejde ze strany/ Co se stalo, ta-
tínku?*Flegmaticky*ROBERT Dovolte, abych vaši rozbitou le-
nošku nahradil touto novou.DŘÍMOTA Ach, to je příliš na mé srdce!
/Sedne si navýsost spokojeně do nové
lenošky/ No, sedávám sice hodně, ale
takhle se mi ještě nikdy nesesedělo!*Melancholicky*

STEJSKAL Jak jste to dokázal?

FELIX Na druhé straně medailónku, který
mi vaše dcera dala na rozloučenou, byl
namalován portrét vaší choti. Využil
jsem svého volného času a podle svých
malířských schopností se pokusil vytvo-
řit tento obraz. Mou ruku vedla naděje,
že si tak otevřu cestu k vašemu srdci.
Doufal jsem marně?STEJSKAL /velmi pohnut/ Ne, ne, jste
mým synem! /Vede mu Irenu do náru-
če/HUCIPUC /vstoupí ze strany a pozoruje
obraz/*Flegmaticky*DŘÍMOTA Jak se vám odvděčím? Žádejte
všechno, všechno ...ROBERT Víte, že mé jediné přání je ruka
vaší dcery.DŘÍMOTA Vezměte si ji. Ale není to tro-
chu málo za tolik radosti? /Houpe se
s rozkoší v lenošce/

ROBERT /obejme Anežku/

Cholericky

VYKYPĚL /vrací se ze strany/

*Melancholicky*HUCIPUC Není to nejhorší. Ale proti to-
mu mému ... /Srovnává s obrazem svůj
začerněný/STEJSKAL Ven z této svatyně, svatokrá-
dežníku!HUCIPUC Takhle se tu zachází s mladým
talentovaným umělcem!

STEJSKAL Ven!

HUCIPUC /odejde středem/

DVAADVACÁTÝ VÝSTUP

1.

PŘEDEŠLÍ,
BOUŘIL
S NOTÁŘEM

2.

PŘEDEŠLÍ,
HNÍPAL
S NOTÁŘEM

3.

PŘEDEŠLÍ,
TRAMPOTA
S NOTÁŘEM

4.

PŘEDEŠLÍ,
VESELKA
S NOTÁŘEM*Cholericky*

BOUŘIL Tady je notář!

VYKYPĚL Ale ne pro tebe! Ženich je tady!

BOUŘIL Hrom a peklo!

VALPURGA Stará láska ...

BOUŘIL Jsem vyřízen!

Flegmaticky

HNÍPAL Tak tady je pan notář.

DŘÍMOTA Jenže ne pro tebe. Ženich je
tady!

HNÍPAL To jsou mi vtipy ...

ANEŽKA Stará láska ...

HNÍPAL Ti mě tedy pěkně napálili! /Ode-
jde středem/*Melancholicky*

TRAMPOTA Tak tady je notář!

STEJSKAL Ale ne pro tebe. Ženich je
tady!

TRAMPOTA Katastrofa!

IRENA Stará láska ...

TRAMPOTA Katastrofa na druhou! /Ode-
jde středem/*Sangvinicky*

VESELKA Tak tady je notář!

VEJSKAL Ale ne pro tebe. Pravý ženich je
tady!

VESELKA Dobrý vtip!

MARIE Stará láska ...

VESELKA Seděl jsem na dvou židlích
a šup! Už jsem na zemi! /Odejde stře-
dem!

Cholericky

BOUŘIL Ale já se pomstím! Krutě se
pomstvim! /Zuřivě odejde středem!

Flegmaticky

HNÍPAL Hm, hm.

Sangvinicky

MARIE /Vykukovi/ Pojď sem, Vykuku,
tady je něco pro tebe. /Dává mu váček
s penězi!

VYKUK /vezme si jej/ Rukulíbám. Ale
sladší odměna mě čeká tady. /Ukáže na
Izabelu!

HUCIPUC /vešel a vstoupil mezi Vykuka
a Izabelu/ To jseš vedle. Šoupni se stra-
nou, boběčku. Na tohle jsou tu jiní.

IZABELA /Vykukovi/ Mouřenín poslou-
žil, mouřením může jít.

VYKUK /jako by spadl z nebe/ Co to vi-
dím?

HUCIPUC Napálenou lišku, jak čumí do
zrcadla.

VYKUK To je rána! /Pro sebe/ Ale vy mi
to zaplatíte. Jestli do šesti neděl nebu-
dou tyhle manželský párečky zralý
k rozvodu, ať už se nejmenuju Vykuk!
A svý intrikánský řemeslo pověsím na
hřebík na věčný časy! /Odejde středem!

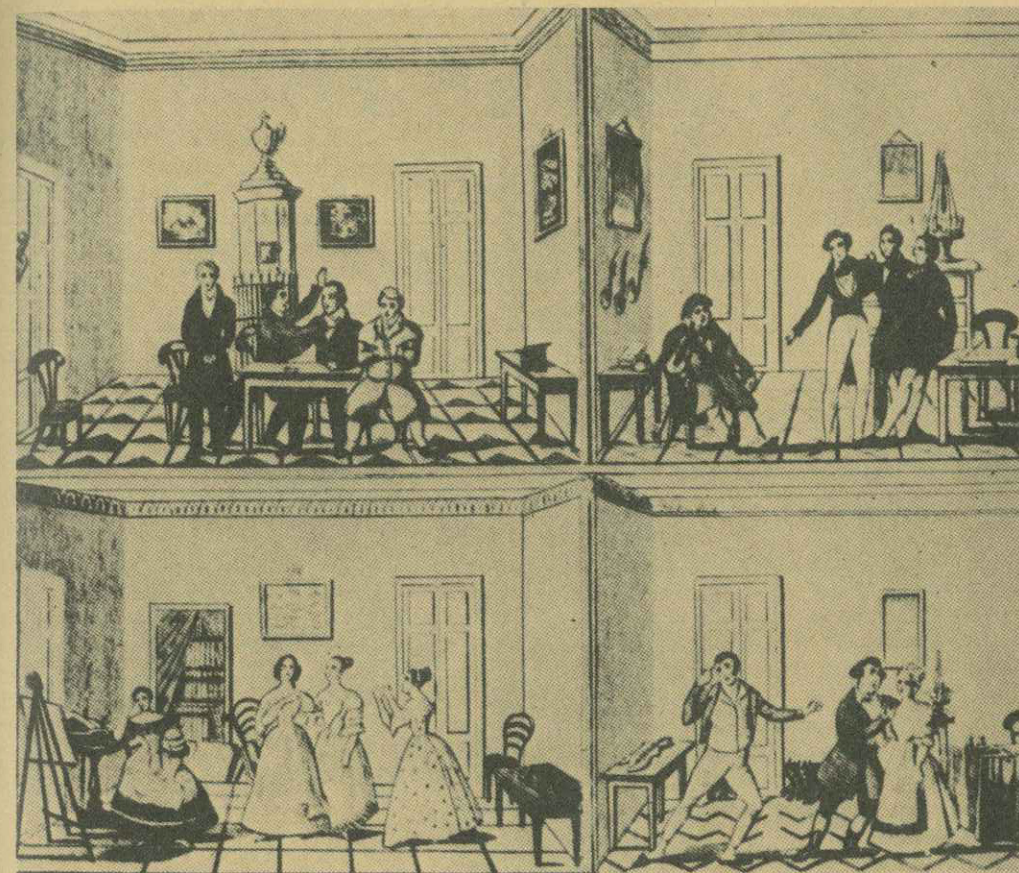
Melancholicky

FELIX Jsou čtyři letory a tím se řídí
i lidský rozum, smýšlení a cit,
ale jen jedna láska, jež nás lidi
dokáže smířit, srovnat, sjednotit.

VŠICHNI SBOREM

Tak nad rozmanitostmi života
kraluje láska, šťastná jednota!

/V ovzduší radosti
se nad skupinou
snášť opona!

Simultánní scéna ze hry
J. N. Nestroye Dům čtyř letor
J. Ch. Schoeller 1837. Ryl A. Geiger

Nestrovýův pamětní list
s portrétem a postavami z rolí